

Les escoles de Catalunya per la mitigació del Canvi Climàtic

A Catalunya hi ha 863 centres educatius que pertanyen a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya: són centres que han incorporat l'educació per a la sostenibilitat en el Projecte Educatiu del Centre.

Vam convidar aquestes escoles a identificar en el seu Pla d'Acció les actuacions que estan vinculades amb la mitigació del canvi climàtic, és a dir, a explicitar els compromisos que han assumit en aquest sentit, i, també, a traslladar-nos les propostes de mitigació del canvi climàtic que volen fer arribar als governs representats a la Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15).

Aquests centres van disposar només de quinze dies per fer-nos arribar aquesta informació. Aquest document és un recull dels compromisos i de les propostes rebudes dels 25 centres educatius d'aquesta Xarxa.

CEIP Emili Carles Tolrà (Castellar del Vallès)
CEIP Guillerries (Sant Hilari Sacalm)
CEIP Joanot Alisanda (Sabadell)
CEIP La Nostra Llar (Sabadell)
CEIP Lluçanès (Prats de Lluçanes)
CEIP Montessori (Rubí)
CEIP Montserrat (Sarrià de Ter)
CEIP Sant Felip Neri (Barcelona)
CEIP Sant Jordi (Vilanova i la Geltrú)
Escola d'Educació Especial Sta. Maria de l'Alba (Tàrrrega)
Escola Joan Pelegrí (Barcelona)
Escola La Merced (Barcelona)
Escola MD del Carme (El Prat de Llobregat)

Escola Pia (Igualada)
Escola Pia Sant Antoni (Barcelona)
Escola Virolai (Barcelona)
Escola Volerany (Vilanova i la Geltrú)
IES Baix Empordà (Palafugell)
IES F.X. Lluch i Rafecas (Vilanova i la Geltrú)
IES Intermunicipal del Penedès (Sant Sadurní d'Anoia)
IES Llança (Llança)
IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)
IES Miquel Crusafont (Sabadell)
IES Santa Eugenia (Girona)
ZER Riu Ondara (Tornabous i Barbens)

ELS COMPROMISOS DELS CENTRES EDUCATIUS

Aquest és un recull dels compromisos que han assumit les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya per contribuir a la mitigació del canvi climàtic i les actuacions que estan duent a terme per assolir-los.

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia en el centre			
Compromís 1	Actuació 1	<i>Fent auditories amb l'alumnat, d'aigua, residus i energia al centre. Analitzant resultats, aplicant les accions proposades a cada aula i al centre i avaluant-les.</i>	
	Actuació 2	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi energètic: aprofitant la llum del sol, tancant sempre els llums i fent cartells informatius per promoure'l i fer-ne recordatori, substituint l'enllumenat exterior del centre per un altre més eficient, instal·lant cèl·lules fotovoltàiques que detecten la quantitat de llum natural i impedeixen l'ús de l'energia elèctrica en els moments en què la radiació solar és suficient...</i>	
	Actuació 3	<i>Dissenyant i duent a terme campanyes per a la conscienciació de l'ús racional de l'energia</i>	
	Actuació 5	<i>Implementant mesures concretes d'estalvi d'aigua: portant cantimplora, rentant-nos les mans per parelles, posant ampolles buides a les cisternes, no deixant les aixetes obertes, instal·lant reguladors del cabal de les aixetes, col·locant cartells informatius per promoure-les i fer-ne recordatori</i>	
	Actuació 6	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi de gas: instal·lant termostats i de funcionament sectoritzat de la calefacció, millorant el tancament de persianes, finestres i radiadors del centre,</i>	
	Actuació 7	<i>Aplicant el Pla d'eficiència energètica, per aconseguir una reducció del 20% de les emissions de CO₂ provinents del consum elèctric i de gas natural</i>	
	Actuació 8	<i>Analitzant i modificant conductes.</i>	
	Actuació 9	<i>Implicant l'alumnat en el control les propostes. Establint la figura de l'informador ambiental de cada classe, que vetlla pel compliment de les actuacions d'estalvi proposades</i>	

	Actuació 10	<i>Controlant el consum i calculant la producció de les plaques solars del centre. Fomentant l'ús d'energies renovables</i>	
	Actuació 11	<i>Instal·lant una caldera de biomassa al centre</i>	
	Actuació 12	<i>Calculant anualment les emissions de CO₂ del centre.</i>	
	Actuació 13	<i>Fixant paper translúcid a les finestres per tal que la llum solar no enlluerni la pissarra i no calgui baixar les persianes</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia a casa

Compromís 2	Actuació 1	<i>Analitzant les factures d'electricitat, gasoil o gas i aigua a casa i fent-ne el seguiment, per tal que l'alumnat se senti responsable de millorar l'estalvi energètic a casa</i>	
	Actuació 2	<i>Elaborant propostes per disminuir el consum energètic a casa per part de l'alumnat</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la mobilitat vinculada amb al nostre centre			
Compromís 3	Actuació 1	<i>Realitzant una auditoria anual de mobilitat</i>	
	Actuació 2	<i>Campanyes adreçades a tots els membres de la comunitat educativa per fomentar l'ús de la bicicleta, caminar i anar amb transport públic,</i>	
	Actuació 3	<i>Fomentant l'ús del transport públic tant a escala individual com en les sortides escolars.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant, amb l'Ajuntament, en la creació de camins escolars segurs i de carrils bici al municipi</i>	
	Actuació 5	<i>Dissenyant i instal·lant aparcaments de bicicletes al centre</i>	
	Actuació 6	<i>Utilitzant la bicicleta per a les sortides escolars properes</i>	
	Actuació 7	<i>Dissenyant un programa de mesures per reduir l'ús del vehicle privat entre l'alumnat adult</i>	
	Actuació 8	<i>Implicant en el Pacte Cívic per a una mobilitat sostenible al municipi</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ reduint el consum de paper i reciclant-lo		
Compromís 4	Actuació 1	<i>Recollint selectivament el paper i analitzar-ne el consum. Elaborant propostes per reduir el consum i millorar-ne la gestió</i>
	Actuació 2	<i>Aprofitant el paper per les dues cares</i>
	Actuació 3	<i>Minimitzant l'ús del paper: utilitzant recursos TIC, potenciant l'enviament de circulars a les famílies via correu electrònic, utilitzant el web de l'escola.</i>
	Actuació 4	<i>Creant un campus virtual. Els treballs es lliuren a través d'aquest, estalviant paper i tinta de la impressora</i>
	Actuació 5	<i>Implantant la reutilització dels llibres de text</i>
	Actuació 6	<i>Utilitzant les llibretes i les carpetes per a més d'un curs escolar, fins que s'acaben o es trenquen.</i>
	Actuació 7	<i>Plantant un arbre al pati per cada tona de paper que reciclem. (Aquest arbre és un regal de l'Ajuntament)</i>

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la fabricació de materials i en el posterior tractament com a residus

Compromís 5	Actuació 1	<i>Realitzant Campanyes per fomentar la recollida selectiva de material electrònic i d'altres potencialment contaminants, com per exemple les campanyes per portar les joguines amb residus elèctrics i electrònics a entitats que en reciclin els components.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una correcta separació de les deixalles que permeti la seva reutilització i el seu posterior reciclatge, disminuint, així, la quantitat de rebuig (residu no aprofitable) que genera el centre, fent participar l'alumnat en tots els processos</i>
	Actuació 3	<i>Utilitzant, sempre que sigui possible, material reciclat en els tallers, treballs i decoracions del centre (per exemple, a les decoracions de Nadal, per guarnir les aules...).</i>
	Actuació 4	<i>Fent la recollida selectiva de l'oli domèstic usat procedent de les famílies de l'escola. Fabricant sabó domèstic amb oli reutilitzat.</i>
	Actuació 5	<i>Separant els diferents residus originats en els laboratoris de les diferents àrees, permeten-net, així, el tractament diferenciat posterior.</i>
	Actuació 6	<i>Recollint selectivament els residus orgànics generats a la cuina i al menjador de l'escola per a fer compost. Utilitzant aquest compost a l'hort.</i>
	Actuació 7	<i>Utilitzant el Punt Verd de l'escola i el Punt Verd Mòbil</i>
	Actuació 8	<i>Promovent la reducció, o eliminació, en l'ús del paper d'alumini per embolicar els esmorzars.</i>
	Actuació 9	<i>Canviant, tant a l'institut com a casa, els productes de neteja per uns altres de menys nocius pel medi ambient.</i>
	Actuació 10	<i>Fent un projecte compartit amb altres centres del municipi sobre reducció de residus</i>

Actuació 11	<i>Participant en projectes municipals de reutilització i consum de productes de segona mà.</i>	
Actuació 12	<i>Estudiant el biodiesel i les seves aplicacions. Fabricant motors amb els alumnes de cicles formatius i utilitzant olis usats a casa per a fer biodiesel</i>	
Actuació 13	<i>Utilitzant gots reutilitzables, tant a la sala de professors com a les festes.</i>	
Actuació 14	<i>Fent una gestió sostenible de l'hort del centre, plantant llavors ecològiques, no utilitzant ni adobs ni productes químics.</i>	
Actuació 15	<i>Assumint una política de gestió de recursos que prioritzi la reparació i reutilització de maquinari, la recuperació i reconversió d'aparells electrònics i l'adquisició de nous materials amb criteris de sostenibilitat</i>	
Actuació 16	<i>Utilitzant transformadors de corrent en comptes de piles, utilitzant calculadores d'energia solar, fomentant la recollida de piles i medicaments i portant-los als contenidors adequats.</i>	
Actuació 17	<i>Rebutjant l'ús de diluents, coles, pintures, correctors... que no siguin biodegradables.</i>	

<i>Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ fent pedagogia i fomentant el pensament ecològic</i>		
Compromís 6	Actuació 1	<i>Promovent la cultura d'estalvi i del no malbaratament en general.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una campanya de sensibilització sensorial per valorar les vivències que la natura ofereix.</i>
	Actuació 3	<i>Socialitzant; adoptant el principi de compartir en totes les actuacions del centre.</i>
	Actuació 4	<i>Potenciant la recerca i experimentació, utilitzant el mètode científic i treballant globalment des de les diferents àrees del currículum</i>
		

Ens hem compromès a conscienciar tota la comunitat educativa envers la sostenibilitat i la necessitat de contribuir a la mitigació del canvi climàtic, facilitant l'accés a la informació ambiental i fomentant la participació.

Compromís 7	Actuació 1	<i>Creant blocs de mediambient.</i>	
	Actuació 2	<i>Creant una Comissió de Medi Ambient que permeti participar a tota la comunitat educativa en la presa de decisions.</i>	
	Actuació 3	<i>Participant, amb publicacions trimestrals, a la revista del poble.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant en debats sobre el canvi climàtic que s'organitzin en el nostre entorn (audiències públiques, jornades de debat...) i proposant actuacions davant el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant concursos de fotografia que promoguin la reflexió crítica sobre accions quotidianes: quines són positives o negatives pel medi?</i>	
	Actuació 6	<i>Elaborant un llista d'actuacions i compromisos, a casa i a l'escola, que permetin avançar en la mitigació del canvi climàtic.</i>	
	Actuació 7	<i>Utilitzant els mitjans de comunicació que tenim a l'abast per fer extensives les actuacions del centre a les famílies.</i>	
	Actuació 8	<i>Creant un plafó informatiu amb les notícies ambientals que van apareixen als diferents mitjans de comunicació.</i>	
	Actuació 9	<i>Organitzant cinefòrums, exposicions i xerrades relacionades amb el medi ambient (mobilitat sostenible, estalvi i eficiència energètica...) adreçades a tota la comunitat educativa.</i>	
	Actuació 10	<i>Realitzant qüestionaris per conèixer el grau de coneixement que es té sobre el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 11	<i>Convocant uns Premis medi ambient als treballs de recerca relacionats amb el medi ambient elaborats per alumnes de instituts de tot Catalunya.</i>	

	Actuació 12	<i>Celebrant el Dia Mundial del Medi Ambient.</i>	
	Actuació 13	<i>Organitzant la Setmana de l'energia: un consell per a cada dia</i>	
	Actuació 14	<i>Estudiant les diferents fonts d'energia i el seu cost ambiental. Campanya informativa sobre les energies alternatives</i>	
	Actuació 15	<i>Fent servir recursos educatius a l'aula, com per exemple el joc interactiu d'investigació sobre el canvi climàtic: ALERTA CO₂.</i>	
	Actuació 16	<i>Implicant-se en el procés de participació del Pla d'acció d'energia sostenible que s'està elaborant en el marc del Pacte d'alcaldes i alcaldesses subscrit per l'Ajuntament</i>	
	Actuació 17	<i>Organitzant sortides escolars a espais naturals i a plantes de tractament de residus.</i>	

Ens hem compromès a combatre el canvi climàtic, conservant els recursos, protegint les espècies del nostre entorn i fent actuacions de millora.

Compromís 8	Actuació 1	<i>Promovent l'estudi de la flora i fauna del nostre entorn proper per tal que el coneguin i el respectin</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent l'estudi d'espècies en extinció del nostre territori.</i>	
	Actuació 3	<i>Tenint cura de les plantes i l'aquari del nostre centre.</i>	
	Actuació 4	<i>Realitzant un projecte d'apadrinament de diferents indrets del poble.</i>	
	Actuació 5	<i>Realitzant projectes d'implicació en la millora activa del nostre entorn (per exemple, el Projecte de font en font).</i>	
	Actuació 6	<i>Creant i mantenint un hort ecològic al pati del centre amb criteris de sostenibilitat.</i>	
	Actuació 7	<i>Afavorint el creixement de les plantes i la biodiversitat, tant al voltant del pati com a l'hort.</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la nostra societat, treballant amb les famílies per millorar l'alimentació

Compromís 9	Actuació 1	<i>Promovent els esmorzars saludables.</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent el consum diari de fruita.</i>	
	Actuació 3	<i>Analitzant estadísticament els canvis en els costums alimentaris.</i>	
	Actuació 4	<i>Organitzant tallers de Slow Food.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant tallers d'elaboració de productes naturals i de cuina.</i>	

PROPOSEM ALS GOVERNS

Les propostes de mitigació del canvi climàtic que les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya volen fer arribar als governs representats a la **Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15)** són:

1	Disminuir l'elevada dependència mundial dels combustibles fòssils, trobant-hi alternatives o moderant-ne la demanda.
2	Potenciar les energies renovables
3	Promoure ajuts als municipis perquè inverteixen en energies renovables.
4	Regular que els edificis nous siguin ecològicament sostenibles
5	Instal·lar plaques solars en tots els edificis públics
6	Subvencionar, a particulars i empreses, la instal·lació de plaques solars, aerogeneradors o d'altres enginys que generen energies netes.
7	Dotar tots els centres escolars de plaques solars per tal d'estalviar el consum de gas durant els mesos de més fred.
8	Donar ajuts per reconvertir l'actual indústria automobilística basada en els combustibles fòssils en una altra que utilitzi piles d'hidrogen, biodiesel o altres energies alternatives.
9	Invertir més en projectes I+D sobre energies renovables
10	Fer campanyes institucionals sobre energies renovables
11	Multar els països que no respectin els acord preses a Copenhaguen per reduir les emissions i incentivar els que les redueixin

12	Reduir les emissions de les indústries
13	Posicionar-se d'una manera clara i contundent quant a la utilització de centrals nuclears per a l'obtenció d'energia
14	Aturar la fabricació de bombes per reduir l'extracció d'urani i gasos contaminants.
15	Substituir eines o maquinària que tinguin mercuri per altres menys contaminants.
16	Donar exemple d'eficiència energètica des dels organismes públics.
17	Instaurar l'ús de detectors de llum natural als edificis públics per reduir el consum energètic actual
18	Instal·lar termostats de temperatura per evitar una despesa energètica desmesurada en edificis i centres públics
19	Aprofitar al màxim la llum del sol i apagar els llums quan no siguin necessaris; col·locar un enllumenat públic més eficient i millorar-lo amb fotosensors.
20	Disminuir la potència de la il·luminació nadalenca.
21	Posar en marxa campanyes de sensibilització que fomentin accions de substitució d'elements afavoridors d'una reducció de la despesa energètica.
22	No utilitzar tants aparells electrònics (consultar el mapa en lloc del GPS.).
23	Fomentar l'ús d'interruptors que s'apaguin quan no hi ha cap activitat.
24	Subvencionar la compra d'electrodomèstics de baix consum.
25	Gravar els consums excessius d'energia i aigua.
26	Construir més parcs eòlics per generar electricitat

27	Que els governs afavoreixin i controlin la instal·lació de filtres a les fàbriques que emetin gasos contaminants a l'atmosfera.
28	Fer un seguiment real dels països que més contaminen i prendre mesures per evitar-ho que vagin més enllà d'imposar multes
29	Complir el Protocol de Kyoto
30	Regular de forma exhaustiva la mobilitat i facilitar als ciutadans formes de mobilitat alternatives al vehicle privat, per tal de reduir la contaminació atmosfèrica i acústica i l'ocupació d'espais públics en els nuclis urbans.
31	Fomentar l'ús i abaratir el preu del transport públic
32	Invertir en infraestructures de transports públics eficients i ecològics i promoure'n l'ús; que els governs adoptin una conducta exemplificant en aquesta qüestió
33	Afavorir, a través dels camins escolars segurs, la cultura d'anar a peu o en bicicleta
34	Posar a punt infraestructures per poder-nos moure en bicicleta
35	Millorar i potenciar les xarxes de transport públic.
36	Crear un web per posar en contacte persones que vulguin compartir vehicle en els desplaçaments diaris.
37	Potenciar el comerç de proximitat per reduir les emissions generades pel transport.
38	Que en els pobles petits hi hagi més oferta d'activitats per no haver de marxar a les ciutats i que no s'hi pugui circular amb cotxe.
39	Augmentar les taxes als vehicles que contaminen molt
40	Que el transport urbà vagi amb gas natural i que les persones que treballin en empreses grans s'hi desplacin en autobús.
41	Limitar per llei els gasos contaminants

42	Limitar el nombre de vehicles per família
43	Incentivar l'ús de cotxes amb biodièsel, elèctrics o híbrids i gravar amb impostos els vehicles menys ecològics.
44	Incentivar les empreses automobilístiques que investiguen en cotxes híbrids
45	Deixar de fabricar cotxes que corrin tant
46	Incentivar la reutilització, el reciclatge i la reducció de residus en tots els àmbits.
47	Apostar per les instal·lacions associades al reciclatge dels materials
48	Posar contenidors de recollida selectiva a tots els centres escolars
49	Posar més contenidors de reciclatge i més punts verds i ampliar-ne l'horari.
50	Facilitar al consumidor la recollida selectiva indicant, mitjançant un logotip representatiu, a quin contenidor s'ha de llençar cada producte envasat.
51	Eliminar els contenidors del rebuig perquè ho haguem de reciclar tot.
52	Evitar l'ús de productes tòxics per al medi ambient
53	Fer servir sempre paper ecològic
54	Incentivar la utilització de les noves tecnologies a fi de reduir la quantitat de paper que s'utilitza; fomentar la comunicació telemàtica via Internet i subvencionar la utilització de llibres electrònics i portàtils pels estudiants.
55	Subvencionar la reutilització de llibres de text.
56	Utilitzar material recarregable : piles, bolígrafs, llapis, etc.

57	Fomentar l'ús de teixits naturals i respectuosos amb el medi ambient.
58	Estimular el consum de productes i aliments ecològics subvencionant les empreses i els agricultors que s'hi dediquen
59	Obligar a fer servir el cabàs per anar a comprar
60	Crear botigues d'intercanvi de materials usats en bon estat i fires d'intercanvi de productes de tots tipus, a fi de reutilitzar el que no es vol i altres poden aprofitar
61	Afavorir que no es facin servir envasos d'un sol ús i sensibilitzar la població de l'elevada despesa energètica que comporta la fabricació i reciclatge d'aquests materials.
62	Subvencionar el repartiment d'envasos reutilitzables per portar l'esmorzar a escoles i llocs de treball.
63	Obligar les empreses a produir productes reciclables i amb embolcalls biodegradables per reduir les emissions generades en el tractament dels residus.
64	Elaborar normatives per fomentar la utilització d'envasos biodegradables i eliminar les bosses de plàstic dels súper.
65	Disminuir l'embalatge innecessari
66	Utilitzar làmpades eficaçes i comprar productes sense empaquetar
67	Fomentar el consum dels productes produïts al nostre territori a fi de reduir despeses de transport, emissions de gasos contaminants i contribuir a crear llocs de treball.
68	Vetllar per la preservació dels boscos
69	Absorbir CO ₂ reforestant
70	Potenciar els espais verds i els repoblaments de zones ermes amb espècies vegetals autòctones.
71	Crear més zones verdes a les ciutats

72	Preservar més espais naturals i les condicions ambientals dels hàbitats; afavorir la conservació de la biodiversitat i els valors ecològics i patrimonials del paisatge.
73	Limitar la creació de camps de golf, ja que necessiten molta aigua i a més ocupen un espai que podria ser un bosc.
74	Apostar per una agricultura més ecològica i menys contaminant i millorar l'eficàcia en la producció dels aliments
75	Implicar la població de cada municipi, els grups i les entitats locals en campanyes periòdiques de repoblació i de neteja de boscos.
76	No malbaratar aigua a les fonts públiques i fer-la servir per a regar parcs i jardins; posar menys gespa als parcs públics i regar-la amb aigua freàtica i fer servir reguladors del cabal d'aigua a les aixetes.
77	Promoure la formació en educació ambiental mitjançant una legislació educativa eficaç i compromesa.
78	Potenciar els projectes locals d'Agenda 21, com l'Agenda 21 Escolar.
79	Organitzar, des de les escoles, campanyes de sensibilització de l'entorn familiar i crear ecoagents entre el propi alumnat.
80	Regular la publicitat de manera que fomenti el consum responsable dels escolars.
81	Crear xarxes municipals i xarxes d'escoles amb l'objectiu de frenar el canvi climàtic.
82	Aportar més recursos humans i econòmics a les mesures contra el canvi climàtic
83	Fer campanyes perquè escoles, empreses, fàbriques, botigues, famílies etc. es consciencïïn de la problemàtica inherent al canvi climàtic.
84	Afavorir el diàleg entre les institucions, els agents econòmics i socials en relació amb el canvi climàtic
85	Promoure polítiques que incentivin conductes responsables en l'ús de l'energia, afavoreixin l'estalvi econòmic i contribueixin a la conservació del medi ambient.
86	Revisar les partides pressupostàries de cada país per tal de redistribuir els recursos econòmics i afavorir les actuacions ecoresponsables.

87	Vetllar per evitar la guerra i els conflictes armats, perquè tenen efectes devastadors i perdurables en el temps sobre els recursos naturals i l'espai geogràfic
88	Potenciar la solidaritat i la lluita contra la fam, la malnutrició i la pobresa en el món i incentivar el voluntariat entre el joves.
89	Proporcionar ajudes al desenvolupament per assegurar unes polítiques sostenibles a tot el planeta.
90	Sancionar des de la Unió Europea els governs que incompleixin els objectius ambientals que s'estableixin.
91	Divulgar recomanacions per millorar el medi ambient a través dels mitjans de comunicació

Les escoles de Catalunya per la mitigació del Canvi Climàtic

A Catalunya hi ha 863 centres educatius que pertanyen a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya: són centres que han incorporat l'educació per a la sostenibilitat en el Projecte Educatiu del Centre.

Vam convidar aquestes escoles a identificar en el seu Pla d'Acció les actuacions que estan vinculades amb la mitigació del canvi climàtic, és a dir, a explicitar els compromisos que han assumit en aquest sentit, i, també, a traslladar-nos les propostes de mitigació del canvi climàtic que volen fer arribar als governs representats a la Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15).

Aquests centres van disposar només de quinze dies per fer-nos arribar aquesta informació. Aquest document és un recull dels compromisos i de les propostes rebudes dels 25 centres educatius d'aquesta Xarxa.

CEIP Emili Carles Tolrà (Castellar del Vallès)
CEIP Guillerries (Sant Hilari Sacalm)
CEIP Joanot Alisanda (Sabadell)
CEIP La Nostra Llar (Sabadell)
CEIP Lluçanès (Prats de Lluçanes)
CEIP Montessori (Rubí)
CEIP Montserrat (Sarrià de Ter)
CEIP Sant Felip Neri (Barcelona)
CEIP Sant Jordi (Vilanova i la Geltrú)
Escola d'Educació Especial Sta. Maria de l'Alba (Tàrraga)
Escola Joan Pelegrí (Barcelona)
Escola La Merced (Barcelona)
Escola MD del Carme (El Prat de Llobregat)

Escola Pia (Igualada)
Escola Pia Sant Antoni (Barcelona)
Escola Virolai (Barcelona)
Escola Volerany (Vilanova i la Geltrú)
IES Baix Empordà (Palafugell)
IES F.X. Lluch i Rafecas (Vilanova i la Geltrú)
IES Intermunicipal del Penedès (Sant Sadurní d'Anoia)
IES Llança (Llança)
IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)
IES Miquel Crusafont (Sabadell)
IES Santa Eugenia (Girona)
ZER Riu Ondara (Tornabous i Barbens)

ELS COMPROMISOS DELS CENTRES EDUCATIUS

Aquest és un recull dels compromisos que han assumit les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya per contribuir a la mitigació del canvi climàtic i les actuacions que estan duent a terme per assolir-los.

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia en el centre			
Compromís 1	Actuació 1	<i>Fent auditories amb l'alumnat, d'aigua, residus i energia al centre. Analitzant resultats, aplicant les accions proposades a cada aula i al centre i avaluant-les.</i>	
	Actuació 2	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi energètic: aprofitant la llum del sol, tancant sempre els llums i fent cartells informatius per promoure'l i fer-ne recordatori, substituint l'enllumenat exterior del centre per un altre més eficient, instal·lant cèl·lules fotovoltàiques que detecten la quantitat de llum natural i impedeixen l'ús de l'energia elèctrica en els moments en què la radiació solar és suficient...</i>	
	Actuació 3	<i>Dissenyant i duent a terme campanyes per a la conscienciació de l'ús racional de l'energia</i>	
	Actuació 5	<i>Implementant mesures concretes d'estalvi d'aigua: portant cantimplora, rentant-nos les mans per parelles, posant ampolles buides a les cisternes, no deixant les aixetes obertes, instal·lant reguladors del cabal de les aixetes, col·locant cartells informatius per promoure-les i fer-ne recordatori</i>	
	Actuació 6	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi de gas: instal·lant termostats i de funcionament sectoritzat de la calefacció, millorant el tancament de persianes, finestres i radiadors del centre,</i>	
	Actuació 7	<i>Aplicant el Pla d'eficiència energètica, per aconseguir una reducció del 20% de les emissions de CO₂ provinents del consum elèctric i de gas natural</i>	
	Actuació 8	<i>Analitzant i modificant conductes.</i>	
	Actuació 9	<i>Implicant l'alumnat en el control les propostes. Establint la figura de l'informador ambiental de cada classe, que vetlla pel compliment de les actuacions d'estalvi proposades</i>	

	Actuació 10	<i>Controlant el consum i calculant la producció de les plaques solars del centre. Fomentant l'ús d'energies renovables</i>	
	Actuació 11	<i>Instal·lant una caldera de biomassa al centre</i>	
	Actuació 12	<i>Calculant anualment les emissions de CO₂ del centre.</i>	
	Actuació 13	<i>Fixant paper translúcid a les finestres per tal que la llum solar no enlluerni la pissarra i no calgui baixar les persianes</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia a casa

Compromís 2	Actuació 1	<i>Analitzant les factures d'electricitat, gasoil o gas i aigua a casa i fent-ne el seguiment, per tal que l'alumnat se senti responsable de millorar l'estalvi energètic a casa</i>	
	Actuació 2	<i>Elaborant propostes per disminuir el consum energètic a casa per part de l'alumnat</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la mobilitat vinculada amb al nostre centre

Compromís 3	Actuació 1	<i>Realitzant una auditoria anual de mobilitat</i>	
	Actuació 2	<i>Campanyes adreçades a tots els membres de la comunitat educativa per fomentar l'ús de la bicicleta, caminar i anar amb transport públic,</i>	
	Actuació 3	<i>Fomentant l'ús del transport públic tant a escala individual com en les sortides escolars.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant, amb l'Ajuntament, en la creació de camins escolars segurs i de carrils bici al municipi</i>	
	Actuació 5	<i>Dissenyant i instal·lant aparcaments de bicicletes al centre</i>	
	Actuació 6	<i>Utilitzant la bicicleta per a les sortides escolars properes</i>	
	Actuació 7	<i>Dissenyant un programa de mesures per reduir l'ús del vehicle privat entre l'alumnat adult</i>	
	Actuació 8	<i>Implicant en el Pacte Cívic per a una mobilitat sostenible al municipi</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ reduint el consum de paper i reciclant-lo		
Compromís 4	Actuació 1	<i>Recollint selectivament el paper i analitzar-ne el consum. Elaborant propostes per reduir el consum i millorar-ne la gestió</i>
	Actuació 2	<i>Aprofitant el paper per les dues cares</i>
	Actuació 3	<i>Minimitzant l'ús del paper: utilitzant recursos TIC, potenciant l'enviament de circulars a les famílies via correu electrònic, utilitzant el web de l'escola.</i>
	Actuació 4	<i>Creant un campus virtual. Els treballs es lliuren a través d'aquest, estalviant paper i tinta de la impressora</i>
	Actuació 5	<i>Implantant la reutilització dels llibres de text</i>
	Actuació 6	<i>Utilitzant les llibretes i les carpetes per a més d'un curs escolar, fins que s'acaben o es trenquen.</i>
	Actuació 7	<i>Plantant un arbre al pati per cada tona de paper que reciclem. (Aquest arbre és un regal de l'Ajuntament)</i>

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la fabricació de materials i en el posterior tractament com a residus

Compromís 5	Actuació 1	<i>Realitzant Campanyes per fomentar la recollida selectiva de material electrònic i d'altres potencialment contaminants, com per exemple les campanyes per portar les joguines amb residus elèctrics i electrònics a entitats que en reciclin els components.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una correcta separació de les deixalles que permeti la seva reutilització i el seu posterior reciclatge, disminuint, així, la quantitat de rebuig (residu no aprofitable) que genera el centre, fent participar l'alumnat en tots els processos</i>
	Actuació 3	<i>Utilitzant, sempre que sigui possible, material reciclat en els tallers, treballs i decoracions del centre (per exemple, a les decoracions de Nadal, per guarnir les aules...).</i>
	Actuació 4	<i>Fent la recollida selectiva de l'oli domèstic usat procedent de les famílies de l'escola. Fabricant sabó domèstic amb oli reutilitzat.</i>
	Actuació 5	<i>Separant els diferents residus originats en els laboratoris de les diferents àrees, permeten-net, així, el tractament diferenciat posterior.</i>
	Actuació 6	<i>Recollint selectivament els residus orgànics generats a la cuina i al menjador de l'escola per a fer compost. Utilitzant aquest compost a l'hort.</i>
	Actuació 7	<i>Utilitzant el Punt Verd de l'escola i el Punt Verd Mòbil</i>
	Actuació 8	<i>Promovent la reducció, o eliminació, en l'ús del paper d'alumini per embolicar els esmorzars.</i>
	Actuació 9	<i>Canviant, tant a l'institut com a casa, els productes de neteja per uns altres de menys nocius pel medi ambient.</i>
	Actuació 10	<i>Fent un projecte compartit amb altres centres del municipi sobre reducció de residus</i>

Actuació 11	<i>Participant en projectes municipals de reutilització i consum de productes de segona mà.</i>	
Actuació 12	<i>Estudiant el biodiesel i les seves aplicacions. Fabricant motors amb els alumnes de cicles formatius i utilitzant olis usats a casa per a fer biodiesel</i>	
Actuació 13	<i>Utilitzant gots reutilitzables, tant a la sala de professors com a les festes.</i>	
Actuació 14	<i>Fent una gestió sostenible de l'hort del centre, plantant llavors ecològiques, no utilitzant ni adobs ni productes químics.</i>	
Actuació 15	<i>Assumint una política de gestió de recursos que prioritzi la reparació i reutilització de maquinari, la recuperació i reconversió d'aparells electrònics i l'adquisició de nous materials amb criteris de sostenibilitat</i>	
Actuació 16	<i>Utilitzant transformadors de corrent en comptes de piles, utilitzant calculadores d'energia solar, fomentant la recollida de piles i medicaments i portant-los als contenidors adequats.</i>	
Actuació 17	<i>Rebutjant l'ús de diluents, coles, pintures, correctors... que no siguin biodegradables.</i>	

<i>Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ fent pedagogia i fomentant el pensament ecològic</i>		
Compromís 6	Actuació 1	<i>Promovent la cultura d'estalvi i del no malbaratament en general.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una campanya de sensibilització sensorial per valorar les vivències que la natura ofereix.</i>
	Actuació 3	<i>Socialitzant; adoptant el principi de compartir en totes les actuacions del centre.</i>
	Actuació 4	<i>Potenciant la recerca i experimentació, utilitzant el mètode científic i treballant globalment des de les diferents àrees del currículum</i>
		

Ens hem compromès a conscienciar tota la comunitat educativa envers la sostenibilitat i la necessitat de contribuir a la mitigació del canvi climàtic, facilitant l'accés a la informació ambiental i fomentant la participació.

Compromís 7	Actuació 1	<i>Creant blocs de mediambient.</i>	
	Actuació 2	<i>Creant una Comissió de Medi Ambient que permeti participar a tota la comunitat educativa en la presa de decisions.</i>	
	Actuació 3	<i>Participant, amb publicacions trimestrals, a la revista del poble.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant en debats sobre el canvi climàtic que s'organitzin en el nostre entorn (audiències públiques, jornades de debat...) i proposant actuacions davant el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant concursos de fotografia que promoguin la reflexió crítica sobre accions quotidianes: quines són positives o negatives pel medi?</i>	
	Actuació 6	<i>Elaborant un llista d'actuacions i compromisos, a casa i a l'escola, que permetin avançar en la mitigació del canvi climàtic.</i>	
	Actuació 7	<i>Utilitzant els mitjans de comunicació que tenim a l'abast per fer extensives les actuacions del centre a les famílies.</i>	
	Actuació 8	<i>Creant un plafó informatiu amb les notícies ambientals que van apareixen als diferents mitjans de comunicació.</i>	
	Actuació 9	<i>Organitzant cinefòrums, exposicions i xerrades relacionades amb el medi ambient (mobilitat sostenible, estalvi i eficiència energètica...) adreçades a tota la comunitat educativa.</i>	
	Actuació 10	<i>Realitzant qüestionaris per conèixer el grau de coneixement que es té sobre el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 11	<i>Convocant uns Premis medi ambient als treballs de recerca relacionats amb el medi ambient elaborats per alumnes de instituts de tot Catalunya.</i>	

	Actuació 12	<i>Celebrant el Dia Mundial del Medi Ambient.</i>	
	Actuació 13	<i>Organitzant la Setmana de l'energia: un consell per a cada dia</i>	
	Actuació 14	<i>Estudiant les diferents fonts d'energia i el seu cost ambiental. Campanya informativa sobre les energies alternatives</i>	
	Actuació 15	<i>Fent servir recursos educatius a l'aula, com per exemple el joc interactiu d'investigació sobre el canvi climàtic: ALERTA CO₂.</i>	
	Actuació 16	<i>Implicant-se en el procés de participació del Pla d'acció d'energia sostenible que s'està elaborant en el marc del Pacte d'alcaldes i alcaldesses subscrit per l'Ajuntament</i>	
	Actuació 17	<i>Organitzant sortides escolars a espais naturals i a plantes de tractament de residus.</i>	

Ens hem compromès a combatre el canvi climàtic, conservant els recursos, protegint les espècies del nostre entorn i fent actuacions de millora.

Compromís 8	Actuació 1	<i>Promovent l'estudi de la flora i fauna del nostre entorn proper per tal que el coneguin i el respectin</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent l'estudi d'espècies en extinció del nostre territori.</i>	
	Actuació 3	<i>Tenint cura de les plantes i l'aquari del nostre centre.</i>	
	Actuació 4	<i>Realitzant un projecte d'apadrinament de diferents indrets del poble.</i>	
	Actuació 5	<i>Realitzant projectes d'implicació en la millora activa del nostre entorn (per exemple, el Projecte de font en font).</i>	
	Actuació 6	<i>Creant i mantenint un hort ecològic al pati del centre amb criteris de sostenibilitat.</i>	
	Actuació 7	<i>Afavorint el creixement de les plantes i la biodiversitat, tant al voltant del pati com a l'hort.</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la nostra societat, treballant amb les famílies per millorar l'alimentació

Compromís 9	Actuació 1	<i>Promovent els esmorzars saludables.</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent el consum diari de fruita.</i>	
	Actuació 3	<i>Analitzant estadísticament els canvis en els costums alimentaris.</i>	
	Actuació 4	<i>Organitzant tallers de Slow Food.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant tallers d'elaboració de productes naturals i de cuina.</i>	

PROPOSEM ALS GOVERNS

Les propostes de mitigació del canvi climàtic que les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya volen fer arribar als governs representats a la **Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15)** són:

1	Disminuir l'elevada dependència mundial dels combustibles fòssils, trobant-hi alternatives o moderant-ne la demanda.
2	Potenciar les energies renovables
3	Promoure ajuts als municipis perquè inverteixen en energies renovables.
4	Regular que els edificis nous siguin ecològicament sostenibles
5	Instal·lar plaques solars en tots els edificis públics
6	Subvencionar, a particulars i empreses, la instal·lació de plaques solars, aerogeneradors o d'altres enginys que generen energies netes.
7	Dotar tots els centres escolars de plaques solars per tal d'estalviar el consum de gas durant els mesos de més fred.
8	Donar ajuts per reconvertir l'actual indústria automobilística basada en els combustibles fòssils en una altra que utilitzi piles d'hidrogen, biodiesel o altres energies alternatives.
9	Invertir més en projectes I+D sobre energies renovables
10	Fer campanyes institucionals sobre energies renovables
11	Multar els països que no respectin els acord preses a Copenhaguen per reduir les emissions i incentivar els que les redueixin

12	Reduir les emissions de les indústries
13	Posicionar-se d'una manera clara i contundent quant a la utilització de centrals nuclears per a l'obtenció d'energia
14	Aturar la fabricació de bombes per reduir l'extracció d'urani i gasos contaminants.
15	Substituir eines o maquinària que tinguin mercuri per altres menys contaminants.
16	Donar exemple d'eficiència energètica des dels organismes públics.
17	Instaurar l'ús de detectors de llum natural als edificis públics per reduir el consum energètic actual
18	Instal·lar termostats de temperatura per evitar una despesa energètica desmesurada en edificis i centres públics
19	Aprofitar al màxim la llum del sol i apagar els llums quan no siguin necessaris; col·locar un enllumenat públic més eficient i millorar-lo amb fotosensors.
20	Disminuir la potència de la il·luminació nadalenca.
21	Posar en marxa campanyes de sensibilització que fomentin accions de substitució d'elements afavoridors d'una reducció de la despesa energètica.
22	No utilitzar tants aparells electrònics (consultar el mapa en lloc del GPS.).
23	Fomentar l'ús d'interruptors que s'apaguin quan no hi ha cap activitat.
24	Subvencionar la compra d'electrodomèstics de baix consum.
25	Gravar els consums excessius d'energia i aigua.
26	Construir més parcs eòlics per generar electricitat

27	Que els governs afavoreixin i controlin la instal·lació de filtres a les fàbriques que emetin gasos contaminants a l'atmosfera.
28	Fer un seguiment real dels països que més contaminen i prendre mesures per evitar-ho que vagin més enllà d'imposar multes
29	Complir el Protocol de Kyoto
30	Regular de forma exhaustiva la mobilitat i facilitar als ciutadans formes de mobilitat alternatives al vehicle privat, per tal de reduir la contaminació atmosfèrica i acústica i l'ocupació d'espais públics en els nuclis urbans.
31	Fomentar l'ús i abaratir el preu del transport públic
32	Invertir en infraestructures de transports públics eficients i ecològics i promoure'n l'ús; que els governs adoptin una conducta exemplificant en aquesta qüestió
33	Afavorir, a través dels camins escolars segurs, la cultura d'anar a peu o en bicicleta
34	Posar a punt infraestructures per poder-nos moure en bicicleta
35	Millorar i potenciar les xarxes de transport públic.
36	Crear un web per posar en contacte persones que vulguin compartir vehicle en els desplaçaments diaris.
37	Potenciar el comerç de proximitat per reduir les emissions generades pel transport.
38	Que en els pobles petits hi hagi més oferta d'activitats per no haver de marxar a les ciutats i que no s'hi pugui circular amb cotxe.
39	Augmentar les taxes als vehicles que contaminen molt
40	Que el transport urbà vagi amb gas natural i que les persones que treballin en empreses grans s'hi desplacin en autobús.
41	Limitar per llei els gasos contaminants

42	Limitar el nombre de vehicles per família
43	Incentivar l'ús de cotxes amb biodièsel, elèctrics o híbrids i gravar amb impostos els vehicles menys ecològics.
44	Incentivar les empreses automobilístiques que investiguen en cotxes híbrids
45	Deixar de fabricar cotxes que corrin tant
46	Incentivar la reutilització, el reciclatge i la reducció de residus en tots els àmbits.
47	Apostar per les instal·lacions associades al reciclatge dels materials
48	Posar contenidors de recollida selectiva a tots els centres escolars
49	Posar més contenidors de reciclatge i més punts verds i ampliar-ne l'horari.
50	Facilitar al consumidor la recollida selectiva indicant, mitjançant un logotip representatiu, a quin contenidor s'ha de llençar cada producte envasat.
51	Eliminar els contenidors del rebuig perquè ho haguem de reciclar tot.
52	Evitar l'ús de productes tòxics per al medi ambient
53	Fer servir sempre paper ecològic
54	Incentivar la utilització de les noves tecnologies a fi de reduir la quantitat de paper que s'utilitza; fomentar la comunicació telemàtica via Internet i subvencionar la utilització de llibres electrònics i portàtils pels estudiants.
55	Subvencionar la reutilització de llibres de text.
56	Utilitzar material recarregable : piles, bolígrafs, llapis, etc.

57	Fomentar l'ús de teixits naturals i respectuosos amb el medi ambient.
58	Estimular el consum de productes i aliments ecològics subvencionant les empreses i els agricultors que s'hi dediquen
59	Obligar a fer servir el cabàs per anar a comprar
60	Crear botigues d'intercanvi de materials usats en bon estat i fires d'intercanvi de productes de tots tipus, a fi de reutilitzar el que no es vol i altres poden aprofitar
61	Afavorir que no es facin servir envasos d'un sol ús i sensibilitzar la població de l'elevada despesa energètica que comporta la fabricació i reciclatge d'aquests materials.
62	Subvencionar el repartiment d'envasos reutilitzables per portar l'esmorzar a escoles i llocs de treball.
63	Obligar les empreses a produir productes reciclables i amb embolcalls biodegradables per reduir les emissions generades en el tractament dels residus.
64	Elaborar normatives per fomentar la utilització d'envasos biodegradables i eliminar les bosses de plàstic dels súper.
65	Disminuir l'emalatge innecessari
66	Utilitzar làmpades eficaçes i comprar productes sense empaquetar
67	Fomentar el consum dels productes produïts al nostre territori a fi de reduir despeses de transport, emissions de gasos contaminants i contribuir a crear llocs de treball.
68	Vetllar per la preservació dels boscos
69	Absorbir CO ₂ reforestant
70	Potenciar els espais verds i els repoblaments de zones ermes amb espècies vegetals autòctones.
71	Crear més zones verdes a les ciutats

72	Preservar més espais naturals i les condicions ambientals dels hàbitats; afavorir la conservació de la biodiversitat i els valors ecològics i patrimonials del paisatge.
73	Limitar la creació de camps de golf, ja que necessiten molta aigua i a més ocupen un espai que podria ser un bosc.
74	Apostar per una agricultura més ecològica i menys contaminant i millorar l'eficàcia en la producció dels aliments
75	Implicar la població de cada municipi, els grups i les entitats locals en campanyes periòdiques de repoblació i de neteja de boscos.
76	No malbaratar aigua a les fonts públiques i fer-la servir per a regar parcs i jardins; posar menys gespa als parcs públics i regar-la amb aigua freàtica i fer servir reguladors del cabal d'aigua a les aixetes.
77	Promoure la formació en educació ambiental mitjançant una legislació educativa eficaç i compromesa.
78	Potenciar els projectes locals d'Agenda 21, com l'Agenda 21 Escolar.
79	Organitzar, des de les escoles, campanyes de sensibilització de l'entorn familiar i crear ecoagents entre el propi alumnat.
80	Regular la publicitat de manera que fomenti el consum responsable dels escolars.
81	Crear xarxes municipals i xarxes d'escoles amb l'objectiu de frenar el canvi climàtic.
82	Aportar més recursos humans i econòmics a les mesures contra el canvi climàtic
83	Fer campanyes perquè escoles, empreses, fàbriques, botigues, famílies etc. es consciencïïn de la problemàtica inherent al canvi climàtic.
84	Afavorir el diàleg entre les institucions, els agents econòmics i socials en relació amb el canvi climàtic
85	Promoure polítiques que incentivin conductes responsables en l'ús de l'energia, afavoreixin l'estalvi econòmic i contribueixin a la conservació del medi ambient.
86	Revisar les partides pressupostàries de cada país per tal de redistribuir els recursos econòmics i afavorir les actuacions ecoresponsables.

87	Vetllar per evitar la guerra i els conflictes armats, perquè tenen efectes devastadors i perdurables en el temps sobre els recursos naturals i l'espai geogràfic
88	Potenciar la solidaritat i la lluita contra la fam, la malnutrició i la pobresa en el món i incentivar el voluntariat entre el joves.
89	Proporcionar ajudes al desenvolupament per assegurar unes polítiques sostenibles a tot el planeta.
90	Sancionar des de la Unió Europea els governs que incompleixin els objectius ambientals que s'estableixin.
91	Divulgar recomanacions per millorar el medi ambient a través dels mitjans de comunicació

Les escoles de Catalunya per la mitigació del Canvi Climàtic

A Catalunya hi ha 863 centres educatius que pertanyen a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya: són centres que han incorporat l'educació per a la sostenibilitat en el Projecte Educatiu del Centre.

Vam convidar aquestes escoles a identificar en el seu Pla d'Acció les actuacions que estan vinculades amb la mitigació del canvi climàtic, és a dir, a explicitar els compromisos que han assumit en aquest sentit, i, també, a traslladar-nos les propostes de mitigació del canvi climàtic que volen fer arribar als governs representats a la Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15).

Aquests centres van disposar només de quinze dies per fer-nos arribar aquesta informació. Aquest document és un recull dels compromisos i de les propostes rebudes dels 25 centres educatius d'aquesta Xarxa.

CEIP Emili Carles Tolrà (Castellar del Vallès)
CEIP Guillerries (Sant Hilari Sacalm)
CEIP Joanot Alisanda (Sabadell)
CEIP La Nostra Llar (Sabadell)
CEIP Lluçanès (Prats de Lluçanes)
CEIP Montessori (Rubí)
CEIP Montserrat (Sarrià de Ter)
CEIP Sant Felip Neri (Barcelona)
CEIP Sant Jordi (Vilanova i la Geltrú)
Escola d'Educació Especial Sta. Maria de l'Alba (Tàrrrega)
Escola Joan Pelegrí (Barcelona)
Escola La Merced (Barcelona)
Escola MD del Carme (El Prat de Llobregat)

Escola Pia (Igualada)
Escola Pia Sant Antoni (Barcelona)
Escola Virolai (Barcelona)
Escola Volerany (Vilanova i la Geltrú)
IES Baix Empordà (Palafugell)
IES F.X. Lluch i Rafecas (Vilanova i la Geltrú)
IES Intermunicipal del Penedès (Sant Sadurní d'Anoia)
IES Llança (Llança)
IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)
IES Miquel Crusafont (Sabadell)
IES Santa Eugenia (Girona)
ZER Riu Ondara (Tornabous i Barbens)

ELS COMPROMISOS DELS CENTRES EDUCATIUS

Aquest és un recull dels compromisos que han assumit les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya per contribuir a la mitigació del canvi climàtic i les actuacions que estan duent a terme per assolir-los.

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia en el centre			
Compromís 1	Actuació 1	<i>Fent auditories amb l'alumnat, d'aigua, residus i energia al centre. Analitzant resultats, aplicant les accions proposades a cada aula i al centre i avaluant-les.</i>	
	Actuació 2	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi energètic: aprofitant la llum del sol, tancant sempre els llums i fent cartells informatius per promoure'l i fer-ne recordatori, substituint l'enllumenat exterior del centre per un altre més eficient, instal·lant cèl·lules fotovoltàiques que detecten la quantitat de llum natural i impedeixen l'ús de l'energia elèctrica en els moments en què la radiació solar és suficient...</i>	
	Actuació 3	<i>Dissenyant i duent a terme campanyes per a la conscienciació de l'ús racional de l'energia</i>	
	Actuació 5	<i>Implementant mesures concretes d'estalvi d'aigua: portant cantimplora, rentant-nos les mans per parelles, posant ampolles buides a les cisternes, no deixant les aixetes obertes, instal·lant reguladors del cabal de les aixetes, col·locant cartells informatius per promoure-les i fer-ne recordatori</i>	
	Actuació 6	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi de gas: instal·lant termostats i de funcionament sectoritzat de la calefacció, millorant el tancament de persianes, finestres i radiadors del centre,</i>	
	Actuació 7	<i>Aplicant el Pla d'eficiència energètica, per aconseguir una reducció del 20% de les emissions de CO₂ provinents del consum elèctric i de gas natural</i>	
	Actuació 8	<i>Analitzant i modificant conductes.</i>	
	Actuació 9	<i>Implicant l'alumnat en el control les propostes. Establint la figura de l'informador ambiental de cada classe, que vetlla pel compliment de les actuacions d'estalvi proposades</i>	

	Actuació 10	<i>Controlant el consum i calculant la producció de les plaques solars del centre. Fomentant l'ús d'energies renovables</i>	
	Actuació 11	<i>Instal·lant una caldera de biomassa al centre</i>	
	Actuació 12	<i>Calculant anualment les emissions de CO₂ del centre.</i>	
	Actuació 13	<i>Fixant paper translúcid a les finestres per tal que la llum solar no enlluerni la pissarra i no calgui baixar les persianes</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia a casa

Compromís 2	Actuació 1	<i>Analitzant les factures d'electricitat, gasoil o gas i aigua a casa i fent-ne el seguiment, per tal que l'alumnat se senti responsable de millorar l'estalvi energètic a casa</i>	
	Actuació 2	<i>Elaborant propostes per disminuir el consum energètic a casa per part de l'alumnat</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la mobilitat vinculada amb al nostre centre			
Compromís 3	Actuació 1	<i>Realitzant una auditoria anual de mobilitat</i>	
	Actuació 2	<i>Campanyes adreçades a tots els membres de la comunitat educativa per fomentar l'ús de la bicicleta, caminar i anar amb transport públic,</i>	
	Actuació 3	<i>Fomentant l'ús del transport públic tant a escala individual com en les sortides escolars.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant, amb l'Ajuntament, en la creació de camins escolars segurs i de carrils bici al municipi</i>	
	Actuació 5	<i>Dissenyant i instal·lant aparcaments de bicicletes al centre</i>	
	Actuació 6	<i>Utilitzant la bicicleta per a les sortides escolars properes</i>	
	Actuació 7	<i>Dissenyant un programa de mesures per reduir l'ús del vehicle privat entre l'alumnat adult</i>	
	Actuació 8	<i>Implicant en el Pacte Cívic per a una mobilitat sostenible al municipi</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ reduint el consum de paper i reciclant-lo		
Compromís 4	Actuació 1	<i>Recollint selectivament el paper i analitzar-ne el consum. Elaborant propostes per reduir el consum i millorar-ne la gestió</i>
	Actuació 2	<i>Aprofitant el paper per les dues cares</i>
	Actuació 3	<i>Minimitzant l'ús del paper: utilitzant recursos TIC, potenciant l'enviament de circulars a les famílies via correu electrònic, utilitzant el web de l'escola.</i>
	Actuació 4	<i>Creant un campus virtual. Els treballs es lliuren a través d'aquest, estalviant paper i tinta de la impressora</i>
	Actuació 5	<i>Implantant la reutilització dels llibres de text</i>
	Actuació 6	<i>Utilitzant les llibretes i les carpetes per a més d'un curs escolar, fins que s'acaben o es trenquen.</i>
	Actuació 7	<i>Plantant un arbre al pati per cada tona de paper que reciclem. (Aquest arbre és un regal de l'Ajuntament)</i>

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la fabricació de materials i en el posterior tractament com a residus

Compromís 5	Actuació 1	<i>Realitzant Campanyes per fomentar la recollida selectiva de material electrònic i d'altres potencialment contaminants, com per exemple les campanyes per portar les joguines amb residus elèctrics i electrònics a entitats que en reciclin els components.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una correcta separació de les deixalles que permeti la seva reutilització i el seu posterior reciclatge, disminuint, així, la quantitat de rebuig (residu no aprofitable) que genera el centre, fent participar l'alumnat en tots els processos</i>
	Actuació 3	<i>Utilitzant, sempre que sigui possible, material reciclat en els tallers, treballs i decoracions del centre (per exemple, a les decoracions de Nadal, per guarnir les aules...).</i>
	Actuació 4	<i>Fent la recollida selectiva de l'oli domèstic usat procedent de les famílies de l'escola. Fabricant sabó domèstic amb oli reutilitzat.</i>
	Actuació 5	<i>Separant els diferents residus originats en els laboratoris de les diferents àrees, permeten-net, així, el tractament diferenciat posterior.</i>
	Actuació 6	<i>Recollint selectivament els residus orgànics generats a la cuina i al menjador de l'escola per a fer compost. Utilitzant aquest compost a l'hort.</i>
	Actuació 7	<i>Utilitzant el Punt Verd de l'escola i el Punt Verd Mòbil</i>
	Actuació 8	<i>Promovent la reducció, o eliminació, en l'ús del paper d'alumini per embolicar els esmorzars.</i>
	Actuació 9	<i>Canviant, tant a l'institut com a casa, els productes de neteja per uns altres de menys nocius pel medi ambient.</i>
	Actuació 10	<i>Fent un projecte compartit amb altres centres del municipi sobre reducció de residus</i>

Actuació 11	<i>Participant en projectes municipals de reutilització i consum de productes de segona mà.</i>	
Actuació 12	<i>Estudiant el biodiesel i les seves aplicacions. Fabricant motors amb els alumnes de cicles formatius i utilitzant olis usats a casa per a fer biodiesel</i>	
Actuació 13	<i>Utilitzant gots reutilitzables, tant a la sala de professors com a les festes.</i>	
Actuació 14	<i>Fent una gestió sostenible de l'hort del centre, plantant llavors ecològiques, no utilitzant ni adobs ni productes químics.</i>	
Actuació 15	<i>Assumint una política de gestió de recursos que prioritzi la reparació i reutilització de maquinari, la recuperació i reconversió d'aparells electrònics i l'adquisició de nous materials amb criteris de sostenibilitat</i>	
Actuació 16	<i>Utilitzant transformadors de corrent en comptes de piles, utilitzant calculadores d'energia solar, fomentant la recollida de piles i medicaments i portant-los als contenidors adequats.</i>	
Actuació 17	<i>Rebutjant l'ús de diluents, coles, pintures, correctors... que no siguin biodegradables.</i>	

<i>Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ fent pedagogia i fomentant el pensament ecològic</i>		
Compromís 6	Actuació 1	<i>Promovent la cultura d'estalvi i del no malbaratament en general.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una campanya de sensibilització sensorial per valorar les vivències que la natura ofereix.</i>
	Actuació 3	<i>Socialitzant; adoptant el principi de compartir en totes les actuacions del centre.</i>
	Actuació 4	<i>Potenciant la recerca i experimentació, utilitzant el mètode científic i treballant globalment des de les diferents àrees del currículum</i>

Ens hem compromès a conscienciar tota la comunitat educativa envers la sostenibilitat i la necessitat de contribuir a la mitigació del canvi climàtic, facilitant l'accés a la informació ambiental i fomentant la participació.

Compromís 7	Actuació 1	<i>Creant blocs de mediambient.</i>	
	Actuació 2	<i>Creant una Comissió de Medi Ambient que permeti participar a tota la comunitat educativa en la presa de decisions.</i>	
	Actuació 3	<i>Participant, amb publicacions trimestrals, a la revista del poble.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant en debats sobre el canvi climàtic que s'organitzin en el nostre entorn (audiències públiques, jornades de debat...) i proposant actuacions davant el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant concursos de fotografia que promoguin la reflexió crítica sobre accions quotidianes: quines són positives o negatives pel medi?</i>	
	Actuació 6	<i>Elaborant un llista d'actuacions i compromisos, a casa i a l'escola, que permetin avançar en la mitigació del canvi climàtic.</i>	
	Actuació 7	<i>Utilitzant els mitjans de comunicació que tenim a l'abast per fer extensives les actuacions del centre a les famílies.</i>	
	Actuació 8	<i>Creant un plafó informatiu amb les notícies ambientals que van apareixen als diferents mitjans de comunicació.</i>	
	Actuació 9	<i>Organitzant cinefòrums, exposicions i xerrades relacionades amb el medi ambient (mobilitat sostenible, estalvi i eficiència energètica...) adreçades a tota la comunitat educativa.</i>	
	Actuació 10	<i>Realitzant qüestionaris per conèixer el grau de coneixement que es té sobre el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 11	<i>Convocant uns Premis medi ambient als treballs de recerca relacionats amb el medi ambient elaborats per alumnes de instituts de tot Catalunya.</i>	

	Actuació 12	<i>Celebrant el Dia Mundial del Medi Ambient.</i>	
	Actuació 13	<i>Organitzant la Setmana de l'energia: un consell per a cada dia</i>	
	Actuació 14	<i>Estudiant les diferents fonts d'energia i el seu cost ambiental. Campanya informativa sobre les energies alternatives</i>	
	Actuació 15	<i>Fent servir recursos educatius a l'aula, com per exemple el joc interactiu d'investigació sobre el canvi climàtic: ALERTA CO₂.</i>	
	Actuació 16	<i>Implicant-se en el procés de participació del Pla d'acció d'energia sostenible que s'està elaborant en el marc del Pacte d'alcaldes i alcaldesses subscrit per l'Ajuntament</i>	
	Actuació 17	<i>Organitzant sortides escolars a espais naturals i a plantes de tractament de residus.</i>	

Ens hem compromès a combatre el canvi climàtic, conservant els recursos, protegint les espècies del nostre entorn i fent actuacions de millora.

Compromís 8	Actuació 1	<i>Promovent l'estudi de la flora i fauna del nostre entorn proper per tal que el coneguin i el respectin</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent l'estudi d'espècies en extinció del nostre territori.</i>	
	Actuació 3	<i>Tenint cura de les plantes i l'aquari del nostre centre.</i>	
	Actuació 4	<i>Realitzant un projecte d'apadrinament de diferents indrets del poble.</i>	
	Actuació 5	<i>Realitzant projectes d'implicació en la millora activa del nostre entorn (per exemple, el Projecte de font en font).</i>	
	Actuació 6	<i>Creant i mantenint un hort ecològic al pati del centre amb criteris de sostenibilitat.</i>	
	Actuació 7	<i>Afavorint el creixement de les plantes i la biodiversitat, tant al voltant del pati com a l'hort.</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la nostra societat, treballant amb les famílies per millorar l'alimentació

Compromís 9	Actuació 1	<i>Promovent els esmorzars saludables.</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent el consum diari de fruita.</i>	
	Actuació 3	<i>Analitzant estadísticament els canvis en els costums alimentaris.</i>	
	Actuació 4	<i>Organitzant tallers de Slow Food.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant tallers d'elaboració de productes naturals i de cuina.</i>	

PROPOSEM ALS GOVERNS

Les propostes de mitigació del canvi climàtic que les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya volen fer arribar als governs representats a la **Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15)** són:

1	Disminuir l'elevada dependència mundial dels combustibles fòssils, trobant-hi alternatives o moderant-ne la demanda.
2	Potenciar les energies renovables
3	Promoure ajuts als municipis perquè inverteixen en energies renovables.
4	Regular que els edificis nous siguin ecològicament sostenibles
5	Instal·lar plaques solars en tots els edificis públics
6	Subvencionar, a particulars i empreses, la instal·lació de plaques solars, aerogeneradors o d'altres enginys que generen energies netes.
7	Dotar tots els centres escolars de plaques solars per tal d'estalviar el consum de gas durant els mesos de més fred.
8	Donar ajuts per reconvertir l'actual indústria automobilística basada en els combustibles fòssils en una altra que utilitzi piles d'hidrogen, biodiesel o altres energies alternatives.
9	Invertir més en projectes I+D sobre energies renovables
10	Fer campanyes institucionals sobre energies renovables
11	Multar els països que no respectin els acord preses a Copenhaguen per reduir les emissions i incentivar els que les redueixin

12	Reduir les emissions de les indústries
13	Posicionar-se d'una manera clara i contundent quant a la utilització de centrals nuclears per a l'obtenció d'energia
14	Aturar la fabricació de bombes per reduir l'extracció d'urani i gasos contaminants.
15	Substituir eines o maquinària que tinguin mercuri per altres menys contaminants.
16	Donar exemple d'eficiència energètica des dels organismes públics.
17	Instaurar l'ús de detectors de llum natural als edificis públics per reduir el consum energètic actual
18	Instal·lar termostats de temperatura per evitar una despesa energètica desmesurada en edificis i centres públics
19	Aprofitar al màxim la llum del sol i apagar els llums quan no siguin necessaris; col·locar un enllumenat públic més eficient i millorar-lo amb fotosensors.
20	Disminuir la potència de la il·luminació nadalenca.
21	Posar en marxa campanyes de sensibilització que fomentin accions de substitució d'elements afavoridors d'una reducció de la despesa energètica.
22	No utilitzar tants aparells electrònics (consultar el mapa en lloc del GPS.).
23	Fomentar l'ús d'interruptors que s'apaguin quan no hi ha cap activitat.
24	Subvencionar la compra d'electrodomèstics de baix consum.
25	Gravar els consums excessius d'energia i aigua.
26	Construir més parcs eòlics per generar electricitat

27	Que els governs afavoreixin i controlin la instal·lació de filtres a les fàbriques que emetin gasos contaminants a l'atmosfera.
28	Fer un seguiment real dels països que més contaminen i prendre mesures per evitar-ho que vagin més enllà d'imposar multes
29	Complir el Protocol de Kyoto
30	Regular de forma exhaustiva la mobilitat i facilitar als ciutadans formes de mobilitat alternatives al vehicle privat, per tal de reduir la contaminació atmosfèrica i acústica i l'ocupació d'espais públics en els nuclis urbans.
31	Fomentar l'ús i abaratir el preu del transport públic
32	Invertir en infraestructures de transports públics eficients i ecològics i promoure'n l'ús; que els governs adoptin una conducta exemplificant en aquesta qüestió
33	Afavorir, a través dels camins escolars segurs, la cultura d'anar a peu o en bicicleta
34	Posar a punt infraestructures per poder-nos moure en bicicleta
35	Millorar i potenciar les xarxes de transport públic.
36	Crear un web per posar en contacte persones que vulguin compartir vehicle en els desplaçaments diaris.
37	Potenciar el comerç de proximitat per reduir les emissions generades pel transport.
38	Que en els pobles petits hi hagi més oferta d'activitats per no haver de marxar a les ciutats i que no s'hi pugui circular amb cotxe.
39	Augmentar les taxes als vehicles que contaminen molt
40	Que el transport urbà vagi amb gas natural i que les persones que treballin en empreses grans s'hi desplacin en autobús.
41	Limitar per llei els gasos contaminants

42	Limitar el nombre de vehicles per família
43	Incentivar l'ús de cotxes amb biodièsel, elèctrics o híbrids i gravar amb impostos els vehicles menys ecològics.
44	Incentivar les empreses automobilístiques que investiguen en cotxes híbrids
45	Deixar de fabricar cotxes que corrin tant
46	Incentivar la reutilització, el reciclatge i la reducció de residus en tots els àmbits.
47	Apostar per les instal·lacions associades al reciclatge dels materials
48	Posar contenidors de recollida selectiva a tots els centres escolars
49	Posar més contenidors de reciclatge i més punts verds i ampliar-ne l'horari.
50	Facilitar al consumidor la recollida selectiva indicant, mitjançant un logotip representatiu, a quin contenidor s'ha de llençar cada producte envasat.
51	Eliminar els contenidors del rebuig perquè ho haguem de reciclar tot.
52	Evitar l'ús de productes tòxics per al medi ambient
53	Fer servir sempre paper ecològic
54	Incentivar la utilització de les noves tecnologies a fi de reduir la quantitat de paper que s'utilitza; fomentar la comunicació telemàtica via Internet i subvencionar la utilització de llibres electrònics i portàtils pels estudiants.
55	Subvencionar la reutilització de llibres de text.
56	Utilitzar material recarregable : piles, bolígrafs, llapis, etc.

57	Fomentar l'ús de teixits naturals i respectuosos amb el medi ambient.
58	Estimular el consum de productes i aliments ecològics subvencionant les empreses i els agricultors que s'hi dediquen
59	Obligar a fer servir el cabàs per anar a comprar
60	Crear botigues d'intercanvi de materials usats en bon estat i fires d'intercanvi de productes de tots tipus, a fi de reutilitzar el que no es vol i altres poden aprofitar
61	Afavorir que no es facin servir envasos d'un sol ús i sensibilitzar la població de l'elevada despesa energètica que comporta la fabricació i reciclatge d'aquests materials.
62	Subvencionar el repartiment d'envasos reutilitzables per portar l'esmorzar a escoles i llocs de treball.
63	Obligar les empreses a produir productes reciclables i amb embolcalls biodegradables per reduir les emissions generades en el tractament dels residus.
64	Elaborar normatives per fomentar la utilització d'envasos biodegradables i eliminar les bosses de plàstic dels súpers.
65	Disminuir l'emalatge innecessari
66	Utilitzar làmpades eficaçes i comprar productes sense empaquetar
67	Fomentar el consum dels productes produïts al nostre territori a fi de reduir despeses de transport, emissions de gasos contaminants i contribuir a crear llocs de treball.
68	Vetllar per la preservació dels boscos
69	Absorbir CO ₂ reforestant
70	Potenciar els espais verds i els repoblaments de zones ermes amb espècies vegetals autòctones.
71	Crear més zones verdes a les ciutats

72	Preservar més espais naturals i les condicions ambientals dels hàbitats; afavorir la conservació de la biodiversitat i els valors ecològics i patrimonials del paisatge.
73	Limitar la creació de camps de golf, ja que necessiten molta aigua i a més ocupen un espai que podria ser un bosc.
74	Apostar per una agricultura més ecològica i menys contaminant i millorar l'eficàcia en la producció dels aliments
75	Implicar la població de cada municipi, els grups i les entitats locals en campanyes periòdiques de repoblació i de neteja de boscos.
76	No malbaratar aigua a les fonts públiques i fer-la servir per a regar parcs i jardins; posar menys gespa als parcs públics i regar-la amb aigua freàtica i fer servir reguladors del cabal d'aigua a les aixetes.
77	Promoure la formació en educació ambiental mitjançant una legislació educativa eficaç i compromesa.
78	Potenciar els projectes locals d'Agenda 21, com l'Agenda 21 Escolar.
79	Organitzar, des de les escoles, campanyes de sensibilització de l'entorn familiar i crear ecoagents entre el propi alumnat.
80	Regular la publicitat de manera que fomenti el consum responsable dels escolars.
81	Crear xarxes municipals i xarxes d'escoles amb l'objectiu de frenar el canvi climàtic.
82	Aportar més recursos humans i econòmics a les mesures contra el canvi climàtic
83	Fer campanyes perquè escoles, empreses, fàbriques, botigues, famílies etc. es consciencien de la problemàtica inherent al canvi climàtic.
84	Afavorir el diàleg entre les institucions, els agents econòmics i socials en relació amb el canvi climàtic
85	Promoure polítiques que incentivin conductes responsables en l'ús de l'energia, afavoreixin l'estalvi econòmic i contribueixin a la conservació del medi ambient.
86	Revisar les partides pressupostàries de cada país per tal de redistribuir els recursos econòmics i afavorir les actuacions ecoresponsables.

87	Vetllar per evitar la guerra i els conflictes armats, perquè tenen efectes devastadors i perdurables en el temps sobre els recursos naturals i l'espai geogràfic
88	Potenciar la solidaritat i la lluita contra la fam, la malnutrició i la pobresa en el món i incentivar el voluntariat entre el joves.
89	Proporcionar ajudes al desenvolupament per assegurar unes polítiques sostenibles a tot el planeta.
90	Sancionar des de la Unió Europea els governs que incompleixin els objectius ambientals que s'estableixin.
91	Divulgar recomanacions per millorar el medi ambient a través dels mitjans de comunicació

Les escoles de Catalunya per la mitigació del Canvi Climàtic

A Catalunya hi ha 863 centres educatius que pertanyen a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya: són centres que han incorporat l'educació per a la sostenibilitat en el Projecte Educatiu del Centre.

Vam convidar aquestes escoles a identificar en el seu Pla d'Acció les actuacions que estan vinculades amb la mitigació del canvi climàtic, és a dir, a explicitar els compromisos que han assumit en aquest sentit, i, també, a traslladar-nos les propostes de mitigació del canvi climàtic que volen fer arribar als governs representats a la Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15).

Aquests centres van disposar només de quinze dies per fer-nos arribar aquesta informació. Aquest document és un recull dels compromisos i de les propostes rebudes dels 25 centres educatius d'aquesta Xarxa.

CEIP Emili Carles Tolrà (Castellar del Vallès)
CEIP Guillerries (Sant Hilari Sacalm)
CEIP Joanot Alisanda (Sabadell)
CEIP La Nostra Llar (Sabadell)
CEIP Lluçanès (Prats de Lluçanes)
CEIP Montessori (Rubí)
CEIP Montserrat (Sarrià de Ter)
CEIP Sant Felip Neri (Barcelona)
CEIP Sant Jordi (Vilanova i la Geltrú)
Escola d'Educació Especial Sta. Maria de l'Alba (Tàrrrega)
Escola Joan Pelegrí (Barcelona)
Escola La Merced (Barcelona)
Escola MD del Carme (El Prat de Llobregat)

Escola Pia (Igualada)
Escola Pia Sant Antoni (Barcelona)
Escola Virolai (Barcelona)
Escola Volerany (Vilanova i la Geltrú)
IES Baix Empordà (Palafugell)
IES F.X. Lluch i Rafecas (Vilanova i la Geltrú)
IES Intermunicipal del Penedès (Sant Sadurní d'Anoia)
IES Llança (Llança)
IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)
IES Miquel Crusafont (Sabadell)
IES Santa Eugenia (Girona)
ZER Riu Ondara (Tornabous i Barbens)

ELS COMPROMISOS DELS CENTRES EDUCATIUS

Aquest és un recull dels compromisos que han assumit les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya per contribuir a la mitigació del canvi climàtic i les actuacions que estan duent a terme per assolir-los.

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia en el centre			
Compromís 1	Actuació 1	<i>Fent auditories amb l'alumnat, d'aigua, residus i energia al centre. Analitzant resultats, aplicant les accions proposades a cada aula i al centre i avaluant-les.</i>	
	Actuació 2	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi energètic: aprofitant la llum del sol, tancant sempre els llums i fent cartells informatius per promoure'l i fer-ne recordatori, substituint l'enllumenat exterior del centre per un altre més eficient, instal·lant cèl·lules fotovoltàiques que detecten la quantitat de llum natural i impedeixen l'ús de l'energia elèctrica en els moments en què la radiació solar és suficient...</i>	
	Actuació 3	<i>Dissenyant i duent a terme campanyes per a la conscienciació de l'ús racional de l'energia</i>	
	Actuació 5	<i>Implementant mesures concretes d'estalvi d'aigua: portant cantimplora, rentant-nos les mans per parelles, posant ampolles buides a les cisternes, no deixant les aixetes obertes, instal·lant reguladors del cabal de les aixetes, col·locant cartells informatius per promoure-les i fer-ne recordatori</i>	
	Actuació 6	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi de gas: instal·lant termostats i de funcionament sectoritzat de la calefacció, millorant el tancament de persianes, finestres i radiadors del centre,</i>	
	Actuació 7	<i>Aplicant el Pla d'eficiència energètica, per aconseguir una reducció del 20% de les emissions de CO₂ provinents del consum elèctric i de gas natural</i>	
	Actuació 8	<i>Analitzant i modificant conductes.</i>	
	Actuació 9	<i>Implicant l'alumnat en el control les propostes. Establint la figura de l'informador ambiental de cada classe, que vetlla pel compliment de les actuacions d'estalvi proposades</i>	

	Actuació 10	<i>Controlant el consum i calculant la producció de les plaques solars del centre. Fomentant l'ús d'energies renovables</i>	
	Actuació 11	<i>Instal·lant una caldera de biomassa al centre</i>	
	Actuació 12	<i>Calculant anualment les emissions de CO₂ del centre.</i>	
	Actuació 13	<i>Fixant paper translúcid a les finestres per tal que la llum solar no enlluerni la pissarra i no calgui baixar les persianes</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia a casa

Compromís 2	Actuació 1	<i>Analitzant les factures d'electricitat, gasoil o gas i aigua a casa i fent-ne el seguiment, per tal que l'alumnat se senti responsable de millorar l'estalvi energètic a casa</i>	
	Actuació 2	<i>Elaborant propostes per disminuir el consum energètic a casa per part de l'alumnat</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la mobilitat vinculada amb al nostre centre

Compromís 3	Actuació 1	<i>Realitzant una auditoria anual de mobilitat</i>	
	Actuació 2	<i>Campanyes adreçades a tots els membres de la comunitat educativa per fomentar l'ús de la bicicleta, caminar i anar amb transport públic,</i>	
	Actuació 3	<i>Fomentant l'ús del transport públic tant a escala individual com en les sortides escolars.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant, amb l'Ajuntament, en la creació de camins escolars segurs i de carrils bici al municipi</i>	
	Actuació 5	<i>Dissenyant i instal·lant aparcaments de bicicletes al centre</i>	
	Actuació 6	<i>Utilitzant la bicicleta per a les sortides escolars properes</i>	
	Actuació 7	<i>Dissenyant un programa de mesures per reduir l'ús del vehicle privat entre l'alumnat adult</i>	
	Actuació 8	<i>Implicant en el Pacte Cívic per a una mobilitat sostenible al municipi</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ reduint el consum de paper i reciclant-lo		
Compromís 4	Actuació 1	<i>Recollint selectivament el paper i analitzar-ne el consum. Elaborant propostes per reduir el consum i millorar-ne la gestió</i>
	Actuació 2	<i>Aprofitant el paper per les dues cares</i>
	Actuació 3	<i>Minimitzant l'ús del paper: utilitzant recursos TIC, potenciant l'enviament de circulars a les famílies via correu electrònic, utilitzant el web de l'escola.</i>
	Actuació 4	<i>Creant un campus virtual. Els treballs es lliuren a través d'aquest, estalviant paper i tinta de la impressora</i>
	Actuació 5	<i>Implantant la reutilització dels llibres de text</i>
	Actuació 6	<i>Utilitzant les llibretes i les carpetes per a més d'un curs escolar, fins que s'acaben o es trenquen.</i>
	Actuació 7	<i>Plantant un arbre al pati per cada tona de paper que reciclem. (Aquest arbre és un regal de l'Ajuntament)</i>

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la fabricació de materials i en el posterior tractament com a residus

Compromís 5	Actuació 1	<i>Realitzant Campanyes per fomentar la recollida selectiva de material electrònic i d'altres potencialment contaminants, com per exemple les campanyes per portar les joguines amb residus elèctrics i electrònics a entitats que en reciclin els components.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una correcta separació de les deixalles que permeti la seva reutilització i el seu posterior reciclatge, disminuint, així, la quantitat de rebuig (residu no aprofitable) que genera el centre, fent participar l'alumnat en tots els processos</i>
	Actuació 3	<i>Utilitzant, sempre que sigui possible, material reciclat en els tallers, treballs i decoracions del centre (per exemple, a les decoracions de Nadal, per guarnir les aules...).</i>
	Actuació 4	<i>Fent la recollida selectiva de l'oli domèstic usat procedent de les famílies de l'escola. Fabricant sabó domèstic amb oli reutilitzat.</i>
	Actuació 5	<i>Separant els diferents residus originats en els laboratoris de les diferents àrees, permeten-net, així, el tractament diferenciat posterior.</i>
	Actuació 6	<i>Recollint selectivament els residus orgànics generats a la cuina i al menjador de l'escola per a fer compost. Utilitzant aquest compost a l'hort.</i>
	Actuació 7	<i>Utilitzant el Punt Verd de l'escola i el Punt Verd Mòbil</i>
	Actuació 8	<i>Promovent la reducció, o eliminació, en l'ús del paper d'alumini per embolicar els esmorzars.</i>
	Actuació 9	<i>Canviant, tant a l'institut com a casa, els productes de neteja per uns altres de menys nocius pel medi ambient.</i>
	Actuació 10	<i>Fent un projecte compartit amb altres centres del municipi sobre reducció de residus</i>

Actuació 11	<i>Participant en projectes municipals de reutilització i consum de productes de segona mà.</i>	
Actuació 12	<i>Estudiant el biodiesel i les seves aplicacions. Fabricant motors amb els alumnes de cicles formatius i utilitzant olis usats a casa per a fer biodiesel</i>	
Actuació 13	<i>Utilitzant gots reutilitzables, tant a la sala de professors com a les festes.</i>	
Actuació 14	<i>Fent una gestió sostenible de l'hort del centre, plantant llavors ecològiques, no utilitzant ni adobs ni productes químics.</i>	
Actuació 15	<i>Assumint una política de gestió de recursos que prioritzi la reparació i reutilització de maquinari, la recuperació i reconversió d'aparells electrònics i l'adquisició de nous materials amb criteris de sostenibilitat</i>	
Actuació 16	<i>Utilitzant transformadors de corrent en comptes de piles, utilitzant calculadores d'energia solar, fomentant la recollida de piles i medicaments i portant-los als contenidors adequats.</i>	
Actuació 17	<i>Rebutjant l'ús de diluents, coles, pintures, correctors... que no siguin biodegradables.</i>	

<i>Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ fent pedagogia i fomentant el pensament ecològic</i>		
Compromís 6	Actuació 1	<i>Promovent la cultura d'estalvi i del no malbaratament en general.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una campanya de sensibilització sensorial per valorar les vivències que la natura ofereix.</i>
	Actuació 3	<i>Socialitzant; adoptant el principi de compartir en totes les actuacions del centre.</i>
	Actuació 4	<i>Potenciant la recerca i experimentació, utilitzant el mètode científic i treballant globalment des de les diferents àrees del currículum</i>
		

Ens hem compromès a conscienciar tota la comunitat educativa envers la sostenibilitat i la necessitat de contribuir a la mitigació del canvi climàtic, facilitant l'accés a la informació ambiental i fomentant la participació.

Compromís 7	Actuació 1	<i>Creant blocs de mediambient.</i>	
	Actuació 2	<i>Creant una Comissió de Medi Ambient que permeti participar a tota la comunitat educativa en la presa de decisions.</i>	
	Actuació 3	<i>Participant, amb publicacions trimestrals, a la revista del poble.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant en debats sobre el canvi climàtic que s'organitzin en el nostre entorn (audiències públiques, jornades de debat...) i proposant actuacions davant el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant concursos de fotografia que promoguin la reflexió crítica sobre accions quotidianes: quines són positives o negatives pel medi?</i>	
	Actuació 6	<i>Elaborant un llista d'actuacions i compromisos, a casa i a l'escola, que permetin avançar en la mitigació del canvi climàtic.</i>	
	Actuació 7	<i>Utilitzant els mitjans de comunicació que tenim a l'abast per fer extensives les actuacions del centre a les famílies.</i>	
	Actuació 8	<i>Creant un plafó informatiu amb les notícies ambientals que van apareixen als diferents mitjans de comunicació.</i>	
	Actuació 9	<i>Organitzant cinefòrums, exposicions i xerrades relacionades amb el medi ambient (mobilitat sostenible, estalvi i eficiència energètica...) adreçades a tota la comunitat educativa.</i>	
	Actuació 10	<i>Realitzant qüestionaris per conèixer el grau de coneixement que es té sobre el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 11	<i>Convocant uns Premis medi ambient als treballs de recerca relacionats amb el medi ambient elaborats per alumnes de instituts de tot Catalunya.</i>	

	Actuació 12	<i>Celebrant el Dia Mundial del Medi Ambient.</i>	
	Actuació 13	<i>Organitzant la Setmana de l'energia: un consell per a cada dia</i>	
	Actuació 14	<i>Estudiant les diferents fonts d'energia i el seu cost ambiental. Campanya informativa sobre les energies alternatives</i>	
	Actuació 15	<i>Fent servir recursos educatius a l'aula, com per exemple el joc interactiu d'investigació sobre el canvi climàtic: ALERTA CO₂.</i>	
	Actuació 16	<i>Implicant-se en el procés de participació del Pla d'acció d'energia sostenible que s'està elaborant en el marc del Pacte d'alcaldes i alcaldesses subscrit per l'Ajuntament</i>	
	Actuació 17	<i>Organitzant sortides escolars a espais naturals i a plantes de tractament de residus.</i>	

Ens hem compromès a combatre el canvi climàtic, conservant els recursos, protegint les espècies del nostre entorn i fent actuacions de millora.

Compromís 8	Actuació 1	<i>Promovent l'estudi de la flora i fauna del nostre entorn proper per tal que el coneguin i el respectin</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent l'estudi d'espècies en extinció del nostre territori.</i>	
	Actuació 3	<i>Tenint cura de les plantes i l'aquari del nostre centre.</i>	
	Actuació 4	<i>Realitzant un projecte d'apadrinament de diferents indrets del poble.</i>	
	Actuació 5	<i>Realitzant projectes d'implicació en la millora activa del nostre entorn (per exemple, el Projecte de font en font).</i>	
	Actuació 6	<i>Creant i mantenint un hort ecològic al pati del centre amb criteris de sostenibilitat.</i>	
	Actuació 7	<i>Afavorint el creixement de les plantes i la biodiversitat, tant al voltant del pati com a l'hort.</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la nostra societat, treballant amb les famílies per millorar l'alimentació

Compromís 9	Actuació 1	<i>Promovent els esmorzars saludables.</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent el consum diari de fruita.</i>	
	Actuació 3	<i>Analitzant estadísticament els canvis en els costums alimentaris.</i>	
	Actuació 4	<i>Organitzant tallers de Slow Food.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant tallers d'elaboració de productes naturals i de cuina.</i>	

PROPOSEM ALS GOVERNS

Les propostes de mitigació del canvi climàtic que les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya volen fer arribar als governs representats a la **Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15)** són:

1	Disminuir l'elevada dependència mundial dels combustibles fòssils, trobant-hi alternatives o moderant-ne la demanda.
2	Potenciar les energies renovables
3	Promoure ajuts als municipis perquè inverteixen en energies renovables.
4	Regular que els edificis nous siguin ecològicament sostenibles
5	Instal·lar plaques solars en tots els edificis públics
6	Subvencionar, a particulars i empreses, la instal·lació de plaques solars, aerogeneradors o d'altres enginys que generen energies netes.
7	Dotar tots els centres escolars de plaques solars per tal d'estalviar el consum de gas durant els mesos de més fred.
8	Donar ajuts per reconvertir l'actual indústria automobilística basada en els combustibles fòssils en una altra que utilitzi piles d'hidrogen, biodiesel o altres energies alternatives.
9	Invertir més en projectes I+D sobre energies renovables
10	Fer campanyes institucionals sobre energies renovables
11	Multar els països que no respectin els acord preses a Copenhaguen per reduir les emissions i incentivar els que les redueixin

12	Reduir les emissions de les indústries
13	Posicionar-se d'una manera clara i contundent quant a la utilització de centrals nuclears per a l'obtenció d'energia
14	Aturar la fabricació de bombes per reduir l'extracció d'urani i gasos contaminants.
15	Substituir eines o maquinària que tinguin mercuri per altres menys contaminants.
16	Donar exemple d'eficiència energètica des dels organismes públics.
17	Instaurar l'ús de detectors de llum natural als edificis públics per reduir el consum energètic actual
18	Instal·lar termostats de temperatura per evitar una despesa energètica desmesurada en edificis i centres públics
19	Aprofitar al màxim la llum del sol i apagar els llums quan no siguin necessaris; col·locar un enllumenat públic més eficient i millorar-lo amb fotosensors.
20	Disminuir la potència de la il·luminació nadalenca.
21	Posar en marxa campanyes de sensibilització que fomentin accions de substitució d'elements afavoridors d'una reducció de la despesa energètica.
22	No utilitzar tants aparells electrònics (consultar el mapa en lloc del GPS.).
23	Fomentar l'ús d'interruptors que s'apaguin quan no hi ha cap activitat.
24	Subvencionar la compra d'electrodomèstics de baix consum.
25	Gravar els consums excessius d'energia i aigua.
26	Construir més parcs eòlics per generar electricitat

27	Que els governs afavoreixin i controlin la instal·lació de filtres a les fàbriques que emetin gasos contaminants a l'atmosfera.
28	Fer un seguiment real dels països que més contaminen i prendre mesures per evitar-ho que vagin més enllà d'imposar multes
29	Complir el Protocol de Kyoto
30	Regular de forma exhaustiva la mobilitat i facilitar als ciutadans formes de mobilitat alternatives al vehicle privat, per tal de reduir la contaminació atmosfèrica i acústica i l'ocupació d'espais públics en els nuclis urbans.
31	Fomentar l'ús i abaratir el preu del transport públic
32	Invertir en infraestructures de transports públics eficients i ecològics i promoure'n l'ús; que els governs adoptin una conducta exemplificant en aquesta qüestió
33	Afavorir, a través dels camins escolars segurs, la cultura d'anar a peu o en bicicleta
34	Posar a punt infraestructures per poder-nos moure en bicicleta
35	Millorar i potenciar les xarxes de transport públic.
36	Crear un web per posar en contacte persones que vulguin compartir vehicle en els desplaçaments diaris.
37	Potenciar el comerç de proximitat per reduir les emissions generades pel transport.
38	Que en els pobles petits hi hagi més oferta d'activitats per no haver de marxar a les ciutats i que no s'hi pugui circular amb cotxe.
39	Augmentar les taxes als vehicles que contaminen molt
40	Que el transport urbà vagi amb gas natural i que les persones que treballin en empreses grans s'hi desplacin en autobús.
41	Limitar per llei els gasos contaminants

42	Limitar el nombre de vehicles per família
43	Incentivar l'ús de cotxes amb biodièsel, elèctrics o híbrids i gravar amb impostos els vehicles menys ecològics.
44	Incentivar les empreses automobilístiques que investiguen en cotxes híbrids
45	Deixar de fabricar cotxes que corrin tant
46	Incentivar la reutilització, el reciclatge i la reducció de residus en tots els àmbits.
47	Apostar per les instal·lacions associades al reciclatge dels materials
48	Posar contenidors de recollida selectiva a tots els centres escolars
49	Posar més contenidors de reciclatge i més punts verds i ampliar-ne l'horari.
50	Facilitar al consumidor la recollida selectiva indicant, mitjançant un logotip representatiu, a quin contenidor s'ha de llençar cada producte envasat.
51	Eliminar els contenidors del rebuig perquè ho haguem de reciclar tot.
52	Evitar l'ús de productes tòxics per al medi ambient
53	Fer servir sempre paper ecològic
54	Incentivar la utilització de les noves tecnologies a fi de reduir la quantitat de paper que s'utilitza; fomentar la comunicació telemàtica via Internet i subvencionar la utilització de llibres electrònics i portàtils pels estudiants.
55	Subvencionar la reutilització de llibres de text.
56	Utilitzar material recarregable : piles, bolígrafs, llapis, etc.

57	Fomentar l'ús de teixits naturals i respectuosos amb el medi ambient.
58	Estimular el consum de productes i aliments ecològics subvencionant les empreses i els agricultors que s'hi dediquen
59	Obligar a fer servir el cabàs per anar a comprar
60	Crear botigues d'intercanvi de materials usats en bon estat i fires d'intercanvi de productes de tots tipus, a fi de reutilitzar el que no es vol i altres poden aprofitar
61	Afavorir que no es facin servir envasos d'un sol ús i sensibilitzar la població de l'elevada despesa energètica que comporta la fabricació i reciclatge d'aquests materials.
62	Subvencionar el repartiment d'envasos reutilitzables per portar l'esmorzar a escoles i llocs de treball.
63	Obligar les empreses a produir productes reciclables i amb embolcalls biodegradables per reduir les emissions generades en el tractament dels residus.
64	Elaborar normatives per fomentar la utilització d'envasos biodegradables i eliminar les bosses de plàstic dels súpers.
65	Disminuir l'emalatge innecessari
66	Utilitzar làmpades eficaçes i comprar productes sense empaquetar
67	Fomentar el consum dels productes produïts al nostre territori a fi de reduir despeses de transport, emissions de gasos contaminants i contribuir a crear llocs de treball.
68	Vetllar per la preservació dels boscos
69	Absorbir CO ₂ reforestant
70	Potenciar els espais verds i els repoblaments de zones ermes amb espècies vegetals autòctones.
71	Crear més zones verdes a les ciutats

72	Preservar més espais naturals i les condicions ambientals dels hàbitats; afavorir la conservació de la biodiversitat i els valors ecològics i patrimonials del paisatge.
73	Limitar la creació de camps de golf, ja que necessiten molta aigua i a més ocupen un espai que podria ser un bosc.
74	Apostar per una agricultura més ecològica i menys contaminant i millorar l'eficàcia en la producció dels aliments
75	Implicar la població de cada municipi, els grups i les entitats locals en campanyes periòdiques de repoblació i de neteja de boscos.
76	No malbaratar aigua a les fonts públiques i fer-la servir per a regar parcs i jardins; posar menys gespa als parcs públics i regar-la amb aigua freàtica i fer servir reguladors del cabal d'aigua a les aixetes.
77	Promoure la formació en educació ambiental mitjançant una legislació educativa eficaç i compromesa.
78	Potenciar els projectes locals d'Agenda 21, com l'Agenda 21 Escolar.
79	Organitzar, des de les escoles, campanyes de sensibilització de l'entorn familiar i crear ecoagents entre el propi alumnat.
80	Regular la publicitat de manera que fomenti el consum responsable dels escolars.
81	Crear xarxes municipals i xarxes d'escoles amb l'objectiu de frenar el canvi climàtic.
82	Aportar més recursos humans i econòmics a les mesures contra el canvi climàtic
83	Fer campanyes perquè escoles, empreses, fàbriques, botigues, famílies etc. es consciencïïn de la problemàtica inherent al canvi climàtic.
84	Afavorir el diàleg entre les institucions, els agents econòmics i socials en relació amb el canvi climàtic
85	Promoure polítiques que incentivin conductes responsables en l'ús de l'energia, afavoreixin l'estalvi econòmic i contribueixin a la conservació del medi ambient.
86	Revisar les partides pressupostàries de cada país per tal de redistribuir els recursos econòmics i afavorir les actuacions ecoresponsables.

87	Vetllar per evitar la guerra i els conflictes armats, perquè tenen efectes devastadors i perdurables en el temps sobre els recursos naturals i l'espai geogràfic
88	Potenciar la solidaritat i la lluita contra la fam, la malnutrició i la pobresa en el món i incentivar el voluntariat entre el joves.
89	Proporcionar ajudes al desenvolupament per assegurar unes polítiques sostenibles a tot el planeta.
90	Sancionar des de la Unió Europea els governs que incompleixin els objectius ambientals que s'estableixin.
91	Divulgar recomanacions per millorar el medi ambient a través dels mitjans de comunicació

Les escoles de Catalunya per la mitigació del Canvi Climàtic

A Catalunya hi ha 863 centres educatius que pertanyen a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya: són centres que han incorporat l'educació per a la sostenibilitat en el Projecte Educatiu del Centre.

Vam convidar aquestes escoles a identificar en el seu Pla d'Acció les actuacions que estan vinculades amb la mitigació del canvi climàtic, és a dir, a explicitar els compromisos que han assumit en aquest sentit, i, també, a traslladar-nos les propostes de mitigació del canvi climàtic que volen fer arribar als governs representats a la Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15).

Aquests centres van disposar només de quinze dies per fer-nos arribar aquesta informació. Aquest document és un recull dels compromisos i de les propostes rebudes dels 25 centres educatius d'aquesta Xarxa.

CEIP Emili Carles Tolrà (Castellar del Vallès)
CEIP Guillerries (Sant Hilari Sacalm)
CEIP Joanot Alisanda (Sabadell)
CEIP La Nostra Llar (Sabadell)
CEIP Lluçanès (Prats de Lluçanes)
CEIP Montessori (Rubí)
CEIP Montserrat (Sarrià de Ter)
CEIP Sant Felip Neri (Barcelona)
CEIP Sant Jordi (Vilanova i la Geltrú)
Escola d'Educació Especial Sta. Maria de l'Alba (Tàrrrega)
Escola Joan Pelegrí (Barcelona)
Escola La Merced (Barcelona)
Escola MD del Carme (El Prat de Llobregat)

Escola Pia (Igualada)
Escola Pia Sant Antoni (Barcelona)
Escola Virolai (Barcelona)
Escola Volerany (Vilanova i la Geltrú)
IES Baix Empordà (Palafrugell)
IES F.X. Lluch i Rafecas (Vilanova i la Geltrú)
IES Intermunicipal del Penedès (Sant Sadurní d'Anoia)
IES Llança (Llança)
IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)
IES Miquel Crusafont (Sabadell)
IES Santa Eugenia (Girona)
ZER Riu Ondara (Tornabous i Barbens)

ELS COMPROMISOS DELS CENTRES EDUCATIUS

Aquest és un recull dels compromisos que han assumit les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya per contribuir a la mitigació del canvi climàtic i les actuacions que estan duent a terme per assolir-los.

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia en el centre			
Compromís 1	Actuació 1	<i>Fent auditories amb l'alumnat, d'aigua, residus i energia al centre. Analitzant resultats, aplicant les accions proposades a cada aula i al centre i avaluant-les.</i>	
	Actuació 2	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi energètic: aprofitant la llum del sol, tancant sempre els llums i fent cartells informatius per promoure'l i fer-ne recordatori, substituint l'enllumenat exterior del centre per un altre més eficient, instal·lant cèl·lules fotovoltàiques que detecten la quantitat de llum natural i impedeixen l'ús de l'energia elèctrica en els moments en què la radiació solar és suficient...</i>	
	Actuació 3	<i>Dissenyant i duent a terme campanyes per a la conscienciació de l'ús racional de l'energia</i>	
	Actuació 5	<i>Implementant mesures concretes d'estalvi d'aigua: portant cantimplora, rentant-nos les mans per parelles, posant ampolles buides a les cisternes, no deixant les aixetes obertes, instal·lant reguladors del cabal de les aixetes, col·locant cartells informatius per promoure-les i fer-ne recordatori</i>	
	Actuació 6	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi de gas: instal·lant termostats i de funcionament sectoritzat de la calefacció, millorant el tancament de persianes, finestres i radiadors del centre,</i>	
	Actuació 7	<i>Aplicant el Pla d'eficiència energètica, per aconseguir una reducció del 20% de les emissions de CO₂ provinents del consum elèctric i de gas natural</i>	
	Actuació 8	<i>Analitzant i modificant conductes.</i>	
	Actuació 9	<i>Implicant l'alumnat en el control les propostes. Establint la figura de l'informador ambiental de cada classe, que vetlla pel compliment de les actuacions d'estalvi proposades</i>	

	Actuació 10	<i>Controlant el consum i calculant la producció de les plaques solars del centre. Fomentant l'ús d'energies renovables</i>	
	Actuació 11	<i>Instal·lant una caldera de biomassa al centre</i>	
	Actuació 12	<i>Calculant anualment les emissions de CO₂ del centre.</i>	
	Actuació 13	<i>Fixant paper translúcid a les finestres per tal que la llum solar no enlluerni la pissarra i no calgui baixar les persianes</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia a casa

Compromís 2	Actuació 1	<i>Analitzant les factures d'electricitat, gasoil o gas i aigua a casa i fent-ne el seguiment, per tal que l'alumnat se senti responsable de millorar l'estalvi energètic a casa</i>	
	Actuació 2	<i>Elaborant propostes per disminuir el consum energètic a casa per part de l'alumnat</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la mobilitat vinculada amb al nostre centre			
Compromís 3	Actuació 1	<i>Realitzant una auditoria anual de mobilitat</i>	
	Actuació 2	<i>Campanyes adreçades a tots els membres de la comunitat educativa per fomentar l'ús de la bicicleta, caminar i anar amb transport públic,</i>	
	Actuació 3	<i>Fomentant l'ús del transport públic tant a escala individual com en les sortides escolars.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant, amb l'Ajuntament, en la creació de camins escolars segurs i de carrils bici al municipi</i>	
	Actuació 5	<i>Dissenyant i instal·lant aparcaments de bicicletes al centre</i>	
	Actuació 6	<i>Utilitzant la bicicleta per a les sortides escolars properes</i>	
	Actuació 7	<i>Dissenyant un programa de mesures per reduir l'ús del vehicle privat entre l'alumnat adult</i>	
	Actuació 8	<i>Implicant en el Pacte Cívic per a una mobilitat sostenible al municipi</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ reduint el consum de paper i reciclant-lo		
Compromís 4	Actuació 1	<i>Recollint selectivament el paper i analitzar-ne el consum. Elaborant propostes per reduir el consum i millorar-ne la gestió</i>
	Actuació 2	<i>Aprofitant el paper per les dues cares</i>
	Actuació 3	<i>Minimitzant l'ús del paper: utilitzant recursos TIC, potenciant l'enviament de circulars a les famílies via correu electrònic, utilitzant el web de l'escola.</i>
	Actuació 4	<i>Creant un campus virtual. Els treballs es lliuren a través d'aquest, estalviant paper i tinta de la impressora</i>
	Actuació 5	<i>Implantant la reutilització dels llibres de text</i>
	Actuació 6	<i>Utilitzant les llibretes i les carpetes per a més d'un curs escolar, fins que s'acaben o es trenquen.</i>
	Actuació 7	<i>Plantant un arbre al pati per cada tona de paper que reciclem. (Aquest arbre és un regal de l'Ajuntament)</i>

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la fabricació de materials i en el posterior tractament com a residus

Compromís 5	Actuació 1	<i>Realitzant Campanyes per fomentar la recollida selectiva de material electrònic i d'altres potencialment contaminants, com per exemple les campanyes per portar les joguines amb residus elèctrics i electrònics a entitats que en reciclin els components.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una correcta separació de les deixalles que permeti la seva reutilització i el seu posterior reciclatge, disminuint, així, la quantitat de rebuig (residu no aprofitable) que genera el centre, fent participar l'alumnat en tots els processos</i>
	Actuació 3	<i>Utilitzant, sempre que sigui possible, material reciclat en els tallers, treballs i decoracions del centre (per exemple, a les decoracions de Nadal, per guarnir les aules...).</i>
	Actuació 4	<i>Fent la recollida selectiva de l'oli domèstic usat procedent de les famílies de l'escola. Fabricant sabó domèstic amb oli reutilitzat.</i>
	Actuació 5	<i>Separant els diferents residus originats en els laboratoris de les diferents àrees, permeten-net, així, el tractament diferenciat posterior.</i>
	Actuació 6	<i>Recollint selectivament els residus orgànics generats a la cuina i al menjador de l'escola per a fer compost. Utilitzant aquest compost a l'hort.</i>
	Actuació 7	<i>Utilitzant el Punt Verd de l'escola i el Punt Verd Mòbil</i>
	Actuació 8	<i>Promovent la reducció, o eliminació, en l'ús del paper d'alumini per embolicar els esmorzars.</i>
	Actuació 9	<i>Canviant, tant a l'institut com a casa, els productes de neteja per uns altres de menys nocius pel medi ambient.</i>
	Actuació 10	<i>Fent un projecte compartit amb altres centres del municipi sobre reducció de residus</i>

Actuació 11	<i>Participant en projectes municipals de reutilització i consum de productes de segona mà.</i>	
Actuació 12	<i>Estudiant el biodiesel i les seves aplicacions. Fabricant motors amb els alumnes de cicles formatius i utilitzant olis usats a casa per a fer biodiesel</i>	
Actuació 13	<i>Utilitzant gots reutilitzables, tant a la sala de professors com a les festes.</i>	
Actuació 14	<i>Fent una gestió sostenible de l'hort del centre, plantant llavors ecològiques, no utilitzant ni adobs ni productes químics.</i>	
Actuació 15	<i>Assumint una política de gestió de recursos que prioritzi la reparació i reutilització de maquinari, la recuperació i reconversió d'aparells electrònics i l'adquisició de nous materials amb criteris de sostenibilitat</i>	
Actuació 16	<i>Utilitzant transformadors de corrent en comptes de piles, utilitzant calculadores d'energia solar, fomentant la recollida de piles i medicaments i portant-los als contenidors adequats.</i>	
Actuació 17	<i>Rebutjant l'ús de diluents, coles, pintures, correctors... que no siguin biodegradables.</i>	

<i>Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ fent pedagogia i fomentant el pensament ecològic</i>		
Compromís 6	Actuació 1	<i>Promovent la cultura d'estalvi i del no malbaratament en general.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una campanya de sensibilització sensorial per valorar les vivències que la natura ofereix.</i>
	Actuació 3	<i>Socialitzant; adoptant el principi de compartir en totes les actuacions del centre.</i>
	Actuació 4	<i>Potenciant la recerca i experimentació, utilitzant el mètode científic i treballant globalment des de les diferents àrees del currículum</i>

Ens hem compromès a conscienciar tota la comunitat educativa envers la sostenibilitat i la necessitat de contribuir a la mitigació del canvi climàtic, facilitant l'accés a la informació ambiental i fomentant la participació.

Compromís 7	Actuació 1	<i>Creant blocs de mediambient.</i>	
	Actuació 2	<i>Creant una Comissió de Medi Ambient que permeti participar a tota la comunitat educativa en la presa de decisions.</i>	
	Actuació 3	<i>Participant, amb publicacions trimestrals, a la revista del poble.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant en debats sobre el canvi climàtic que s'organitzin en el nostre entorn (audiències públiques, jornades de debat...) i proposant actuacions davant el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant concursos de fotografia que promoguin la reflexió crítica sobre accions quotidianes: quines són positives o negatives pel medi?</i>	
	Actuació 6	<i>Elaborant un llista d'actuacions i compromisos, a casa i a l'escola, que permetin avançar en la mitigació del canvi climàtic.</i>	
	Actuació 7	<i>Utilitzant els mitjans de comunicació que tenim a l'abast per fer extensives les actuacions del centre a les famílies.</i>	
	Actuació 8	<i>Creant un plafó informatiu amb les notícies ambientals que van apareixen als diferents mitjans de comunicació.</i>	
	Actuació 9	<i>Organitzant cinefòrums, exposicions i xerrades relacionades amb el medi ambient (mobilitat sostenible, estalvi i eficiència energètica...) adreçades a tota la comunitat educativa.</i>	
	Actuació 10	<i>Realitzant qüestionaris per conèixer el grau de coneixement que es té sobre el canvi climàtic.</i>	
	Actuació 11	<i>Convocant uns Premis medi ambient als treballs de recerca relacionats amb el medi ambient elaborats per alumnes de instituts de tot Catalunya.</i>	

	Actuació 12	<i>Celebrant el Dia Mundial del Medi Ambient.</i>	
	Actuació 13	<i>Organitzant la Setmana de l'energia: un consell per a cada dia</i>	
	Actuació 14	<i>Estudiant les diferents fonts d'energia i el seu cost ambiental. Campanya informativa sobre les energies alternatives</i>	
	Actuació 15	<i>Fent servir recursos educatius a l'aula, com per exemple el joc interactiu d'investigació sobre el canvi climàtic: ALERTA CO₂.</i>	
	Actuació 16	<i>Implicant-se en el procés de participació del Pla d'acció d'energia sostenible que s'està elaborant en el marc del Pacte d'alcaldes i alcaldesses subscrit per l'Ajuntament</i>	
	Actuació 17	<i>Organitzant sortides escolars a espais naturals i a plantes de tractament de residus.</i>	

Ens hem compromès a combatre el canvi climàtic, conservant els recursos, protegint les espècies del nostre entorn i fent actuacions de millora.

Compromís 8	Actuació 1	<i>Promovent l'estudi de la flora i fauna del nostre entorn proper per tal que el coneguin i el respectin</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent l'estudi d'espècies en extinció del nostre territori.</i>	
	Actuació 3	<i>Tenint cura de les plantes i l'aquari del nostre centre.</i>	
	Actuació 4	<i>Realitzant un projecte d'apadrinament de diferents indrets del poble.</i>	
	Actuació 5	<i>Realitzant projectes d'implicació en la millora activa del nostre entorn (per exemple, el Projecte de font en font).</i>	
	Actuació 6	<i>Creant i mantenint un hort ecològic al pati del centre amb criteris de sostenibilitat.</i>	
	Actuació 7	<i>Afavorint el creixement de les plantes i la biodiversitat, tant al voltant del pati com a l'hort.</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la nostra societat, treballant amb les famílies per millorar l'alimentació

Compromís 9	Actuació 1	<i>Promovent els esmorzars saludables.</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent el consum diari de fruita.</i>	
	Actuació 3	<i>Analitzant estadísticament els canvis en els costums alimentaris.</i>	
	Actuació 4	<i>Organitzant tallers de Slow Food.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant tallers d'elaboració de productes naturals i de cuina.</i>	

PROPOSEM ALS GOVERNS

Les propostes de mitigació del canvi climàtic que les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya volen fer arribar als governs representats a la **Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15)** són:

1	Disminuir l'elevada dependència mundial dels combustibles fòssils, trobant-hi alternatives o moderant-ne la demanda.
2	Potenciar les energies renovables
3	Promoure ajuts als municipis perquè inverteixen en energies renovables.
4	Regular que els edificis nous siguin ecològicament sostenibles
5	Instal·lar plaques solars en tots els edificis públics
6	Subvencionar, a particulars i empreses, la instal·lació de plaques solars, aerogeneradors o d'altres enginys que generen energies netes.
7	Dotar tots els centres escolars de plaques solars per tal d'estalviar el consum de gas durant els mesos de més fred.
8	Donar ajuts per reconvertir l'actual indústria automobilística basada en els combustibles fòssils en una altra que utilitzi piles d'hidrogen, biodiesel o altres energies alternatives.
9	Invertir més en projectes I+D sobre energies renovables
10	Fer campanyes institucionals sobre energies renovables
11	Multar els països que no respectin els acord preses a Copenhaguen per reduir les emissions i incentivar els que les redueixin

12	Reduir les emissions de les indústries
13	Posicionar-se d'una manera clara i contundent quant a la utilització de centrals nuclears per a l'obtenció d'energia
14	Aturar la fabricació de bombes per reduir l'extracció d'urani i gasos contaminants.
15	Substituir eines o maquinària que tinguin mercuri per altres menys contaminants.
16	Donar exemple d'eficiència energètica des dels organismes públics.
17	Instaurar l'ús de detectors de llum natural als edificis públics per reduir el consum energètic actual
18	Instal·lar termostats de temperatura per evitar una despesa energètica desmesurada en edificis i centres públics
19	Aprofitar al màxim la llum del sol i apagar els llums quan no siguin necessaris; col·locar un enllumenat públic més eficient i millorar-lo amb fotosensors.
20	Disminuir la potència de la il·luminació nadalenca.
21	Posar en marxa campanyes de sensibilització que fomentin accions de substitució d'elements afavoridors d'una reducció de la despesa energètica.
22	No utilitzar tants aparells electrònics (consultar el mapa en lloc del GPS.).
23	Fomentar l'ús d'interruptors que s'apaguin quan no hi ha cap activitat.
24	Subvencionar la compra d'electrodomèstics de baix consum.
25	Gravar els consums excessius d'energia i aigua.
26	Construir més parcs eòlics per generar electricitat

27	Que els governs afavoreixin i controlin la instal·lació de filtres a les fàbriques que emetin gasos contaminants a l'atmosfera.
28	Fer un seguiment real dels països que més contaminen i prendre mesures per evitar-ho que vagin més enllà d'imposar multes
29	Complir el Protocol de Kyoto
30	Regular de forma exhaustiva la mobilitat i facilitar als ciutadans formes de mobilitat alternatives al vehicle privat, per tal de reduir la contaminació atmosfèrica i acústica i l'ocupació d'espais públics en els nuclis urbans.
31	Fomentar l'ús i abaratir el preu del transport públic
32	Invertir en infraestructures de transports públics eficients i ecològics i promoure'n l'ús; que els governs adoptin una conducta exemplificant en aquesta qüestió
33	Afavorir, a través dels camins escolars segurs, la cultura d'anar a peu o en bicicleta
34	Posar a punt infraestructures per poder-nos moure en bicicleta
35	Millorar i potenciar les xarxes de transport públic.
36	Crear un web per posar en contacte persones que vulguin compartir vehicle en els desplaçaments diaris.
37	Potenciar el comerç de proximitat per reduir les emissions generades pel transport.
38	Que en els pobles petits hi hagi més oferta d'activitats per no haver de marxar a les ciutats i que no s'hi pugui circular amb cotxe.
39	Augmentar les taxes als vehicles que contaminen molt
40	Que el transport urbà vagi amb gas natural i que les persones que treballin en empreses grans s'hi desplacin en autobús.
41	Limitar per llei els gasos contaminants

42	Limitar el nombre de vehicles per família
43	Incentivar l'ús de cotxes amb biodièsel, elèctrics o híbrids i gravar amb impostos els vehicles menys ecològics.
44	Incentivar les empreses automobilístiques que investiguen en cotxes híbrids
45	Deixar de fabricar cotxes que corrin tant
46	Incentivar la reutilització, el reciclatge i la reducció de residus en tots els àmbits.
47	Apostar per les instal·lacions associades al reciclatge dels materials
48	Posar contenidors de recollida selectiva a tots els centres escolars
49	Posar més contenidors de reciclatge i més punts verds i ampliar-ne l'horari.
50	Facilitar al consumidor la recollida selectiva indicant, mitjançant un logotip representatiu, a quin contenidor s'ha de llençar cada producte envasat.
51	Eliminar els contenidors del rebuig perquè ho haguem de reciclar tot.
52	Evitar l'ús de productes tòxics per al medi ambient
53	Fer servir sempre paper ecològic
54	Incentivar la utilització de les noves tecnologies a fi de reduir la quantitat de paper que s'utilitza; fomentar la comunicació telemàtica via Internet i subvencionar la utilització de llibres electrònics i portàtils pels estudiants.
55	Subvencionar la reutilització de llibres de text.
56	Utilitzar material recarregable : piles, bolígrafs, llapis, etc.

57	Fomentar l'ús de teixits naturals i respectuosos amb el medi ambient.
58	Estimular el consum de productes i aliments ecològics subvencionant les empreses i els agricultors que s'hi dediquen
59	Obligar a fer servir el cabàs per anar a comprar
60	Crear botigues d'intercanvi de materials usats en bon estat i fires d'intercanvi de productes de tots tipus, a fi de reutilitzar el que no es vol i altres poden aprofitar
61	Afavorir que no es facin servir envasos d'un sol ús i sensibilitzar la població de l'elevada despesa energètica que comporta la fabricació i reciclatge d'aquests materials.
62	Subvencionar el repartiment d'envasos reutilitzables per portar l'esmorzar a escoles i llocs de treball.
63	Obligar les empreses a produir productes reciclables i amb embolcalls biodegradables per reduir les emissions generades en el tractament dels residus.
64	Elaborar normatives per fomentar la utilització d'envasos biodegradables i eliminar les bosses de plàstic dels súpers.
65	Disminuir l'embalatge innecessari
66	Utilitzar làmpades eficaçes i comprar productes sense empaquetar
67	Fomentar el consum dels productes produïts al nostre territori a fi de reduir despeses de transport, emissions de gasos contaminants i contribuir a crear llocs de treball.
68	Vetllar per la preservació dels boscos
69	Absorbir CO ₂ reforestant
70	Potenciar els espais verds i els repoblaments de zones ermes amb espècies vegetals autòctones.
71	Crear més zones verdes a les ciutats

72	Preservar més espais naturals i les condicions ambientals dels hàbitats; afavorir la conservació de la biodiversitat i els valors ecològics i patrimonials del paisatge.
73	Limitar la creació de camps de golf, ja que necessiten molta aigua i a més ocupen un espai que podria ser un bosc.
74	Apostar per una agricultura més ecològica i menys contaminant i millorar l'eficàcia en la producció dels aliments
75	Implicar la població de cada municipi, els grups i les entitats locals en campanyes periòdiques de repoblació i de neteja de boscos.
76	No malbaratar aigua a les fonts públiques i fer-la servir per a regar parcs i jardins; posar menys gespa als parcs públics i regar-la amb aigua freàtica i fer servir reguladors del cabal d'aigua a les aixetes.
77	Promoure la formació en educació ambiental mitjançant una legislació educativa eficaç i compromesa.
78	Potenciar els projectes locals d'Agenda 21, com l'Agenda 21 Escolar.
79	Organitzar, des de les escoles, campanyes de sensibilització de l'entorn familiar i crear ecoagents entre el propi alumnat.
80	Regular la publicitat de manera que fomenti el consum responsable dels escolars.
81	Crear xarxes municipals i xarxes d'escoles amb l'objectiu de frenar el canvi climàtic.
82	Aportar més recursos humans i econòmics a les mesures contra el canvi climàtic
83	Fer campanyes perquè escoles, empreses, fàbriques, botigues, famílies etc. es consciencïïn de la problemàtica inherent al canvi climàtic.
84	Afavorir el diàleg entre les institucions, els agents econòmics i socials en relació amb el canvi climàtic
85	Promoure polítiques que incentivin conductes responsables en l'ús de l'energia, afavoreixin l'estalvi econòmic i contribueixin a la conservació del medi ambient.
86	Revisar les partides pressupostàries de cada país per tal de redistribuir els recursos econòmics i afavorir les actuacions ecoresponsables.

87	Vetllar per evitar la guerra i els conflictes armats, perquè tenen efectes devastadors i perdurables en el temps sobre els recursos naturals i l'espai geogràfic
88	Potenciar la solidaritat i la lluita contra la fam, la malnutrició i la pobresa en el món i incentivar el voluntariat entre el joves.
89	Proporcionar ajudes al desenvolupament per assegurar unes polítiques sostenibles a tot el planeta.
90	Sancionar des de la Unió Europea els governs que incompleixin els objectius ambientals que s'estableixin.
91	Divulgar recomanacions per millorar el medi ambient a través dels mitjans de comunicació

Les escoles de Catalunya per la mitigació del Canvi Climàtic

A Catalunya hi ha 863 centres educatius que pertanyen a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya: són centres que han incorporat l'educació per a la sostenibilitat en el Projecte Educatiu del Centre.

Vam convidar aquestes escoles a identificar en el seu Pla d'Acció les actuacions que estan vinculades amb la mitigació del canvi climàtic, és a dir, a explicitar els compromisos que han assumit en aquest sentit, i, també, a traslladar-nos les propostes de mitigació del canvi climàtic que volen fer arribar als governs representats a la Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15).

Aquests centres van disposar només de quinze dies per fer-nos arribar aquesta informació. Aquest document és un recull dels compromisos i de les propostes rebudes dels 25 centres educatius d'aquesta Xarxa.

CEIP Emili Carles Tolrà (Castellar del Vallès)
CEIP Guillerries (Sant Hilari Sacalm)
CEIP Joanot Alisanda (Sabadell)
CEIP La Nostra Llar (Sabadell)
CEIP Lluçanès (Prats de Lluçanes)
CEIP Montessori (Rubí)
CEIP Montserrat (Sarrià de Ter)
CEIP Sant Felip Neri (Barcelona)
CEIP Sant Jordi (Vilanova i la Geltrú)
Escola d'Educació Especial Sta. Maria de l'Alba (Tàrraga)
Escola Joan Pelegrí (Barcelona)
Escola La Merced (Barcelona)
Escola MD del Carme (El Prat de Llobregat)

Escola Pia (Igualada)
Escola Pia Sant Antoni (Barcelona)
Escola Virolai (Barcelona)
Escola Volerany (Vilanova i la Geltrú)
IES Baix Empordà (Palafugell)
IES F.X. Lluch i Rafecas (Vilanova i la Geltrú)
IES Intermunicipal del Penedès (Sant Sadurní d'Anoia)
IES Llança (Llança)
IES Marianao (Sant Boi de Llobregat)
IES Miquel Crusafont (Sabadell)
IES Santa Eugenia (Girona)
ZER Riu Ondara (Tornabous i Barbens)

ELS COMPROMISOS DELS CENTRES EDUCATIUS

Aquest és un recull dels compromisos que han assumit les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya per contribuir a la mitigació del canvi climàtic i les actuacions que estan duent a terme per assolir-los.

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia en el centre			
Compromís 1	Actuació 1	<i>Fent auditories amb l'alumnat, d'aigua, residus i energia al centre. Analitzant resultats, aplicant les accions proposades a cada aula i al centre i avaluant-les.</i>	
	Actuació 2	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi energètic: aprofitant la llum del sol, tancant sempre els llums i fent cartells informatius per promoure'l i fer-ne recordatori, substituint l'enllumenat exterior del centre per un altre més eficient, instal·lant cèl·lules fotovoltàiques que detecten la quantitat de llum natural i impedeixen l'ús de l'energia elèctrica en els moments en què la radiació solar és suficient...</i>	
	Actuació 3	<i>Dissenyant i duent a terme campanyes per a la conscienciació de l'ús racional de l'energia</i>	
	Actuació 5	<i>Implementant mesures concretes d'estalvi d'aigua: portant cantimplora, rentant-nos les mans per parelles, posant ampolles buides a les cisternes, no deixant les aixetes obertes, instal·lant reguladors del cabal de les aixetes, col·locant cartells informatius per promoure-les i fer-ne recordatori</i>	
	Actuació 6	<i>Implementant mesures concretes per a l'estalvi de gas: instal·lant termostats i de funcionament sectoritzat de la calefacció, millorant el tancament de persianes, finestres i radiadors del centre,</i>	
	Actuació 7	<i>Aplicant el Pla d'eficiència energètica, per aconseguir una reducció del 20% de les emissions de CO₂ provinents del consum elèctric i de gas natural</i>	
	Actuació 8	<i>Analitzant i modificant conductes.</i>	
	Actuació 9	<i>Implicant l'alumnat en el control les propostes. Establint la figura de l'informador ambiental de cada classe, que vetlla pel compliment de les actuacions d'estalvi proposades</i>	

	Actuació 10	<i>Controlant el consum i calculant la producció de les plaques solars del centre. Fomentant l'ús d'energies renovables</i>	
	Actuació 11	<i>Instal·lant una caldera de biomassa al centre</i>	
	Actuació 12	<i>Calculant anualment les emissions de CO₂ del centre.</i>	
	Actuació 13	<i>Fixant paper translúcid a les finestres per tal que la llum solar no enlluerni la pissarra i no calgui baixar les persianes</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ estalviant energia a casa

Compromís 2	Actuació 1	<i>Analitzant les factures d'electricitat, gasoil o gas i aigua a casa i fent-ne el seguiment, per tal que l'alumnat se senti responsable de millorar l'estalvi energètic a casa</i>	
	Actuació 2	<i>Elaborant propostes per disminuir el consum energètic a casa per part de l'alumnat</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la mobilitat vinculada amb al nostre centre

Compromís 3	Actuació 1	<i>Realitzant una auditoria anual de mobilitat</i>	
	Actuació 2	<i>Campanyes adreçades a tots els membres de la comunitat educativa per fomentar l'ús de la bicicleta, caminar i anar amb transport públic,</i>	
	Actuació 3	<i>Fomentant l'ús del transport públic tant a escala individual com en les sortides escolars.</i>	
	Actuació 4	<i>Participant, amb l'Ajuntament, en la creació de camins escolars segurs i de carrils bici al municipi</i>	
	Actuació 5	<i>Dissenyant i instal·lant aparcaments de bicicletes al centre</i>	
	Actuació 6	<i>Utilitzant la bicicleta per a les sortides escolars properes</i>	
	Actuació 7	<i>Dissenyant un programa de mesures per reduir l'ús del vehicle privat entre l'alumnat adult</i>	
	Actuació 8	<i>Implicant en el Pacte Cívic per a una mobilitat sostenible al municipi</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ reduint el consum de paper i reciclant-lo		
Compromís 4	Actuació 1	<i>Recollint selectivament el paper i analitzar-ne el consum. Elaborant propostes per reduir el consum i millorar-ne la gestió</i>
	Actuació 2	<i>Aprofitant el paper per les dues cares</i>
	Actuació 3	<i>Minimitzant l'ús del paper: utilitzant recursos TIC, potenciant l'enviament de circulars a les famílies via correu electrònic, utilitzant el web de l'escola.</i>
	Actuació 4	<i>Creant un campus virtual. Els treballs es lliuren a través d'aquest, estalviant paper i tinta de la impressora</i>
	Actuació 5	<i>Implantant la reutilització dels llibres de text</i>
	Actuació 6	<i>Utilitzant les llibretes i les carpetes per a més d'un curs escolar, fins que s'acaben o es trenquen.</i>
	Actuació 7	<i>Plantant un arbre al pati per cada tona de paper que reciclem. (Aquest arbre és un regal de l'Ajuntament)</i>

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la fabricació de materials i en el posterior tractament com a residus

Compromís 5	Actuació 1	<i>Realitzant Campanyes per fomentar la recollida selectiva de material electrònic i d'altres potencialment contaminants, com per exemple les campanyes per portar les joguines amb residus elèctrics i electrònics a entitats que en reciclin els components.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una correcta separació de les deixalles que permeti la seva reutilització i el seu posterior reciclatge, disminuint, així, la quantitat de rebuig (residu no aprofitable) que genera el centre, fent participar l'alumnat en tots els processos</i>
	Actuació 3	<i>Utilitzant, sempre que sigui possible, material reciclat en els tallers, treballs i decoracions del centre (per exemple, a les decoracions de Nadal, per guarnir les aules...).</i>
	Actuació 4	<i>Fent la recollida selectiva de l'oli domèstic usat procedent de les famílies de l'escola. Fabricant sabó domèstic amb oli reutilitzat.</i>
	Actuació 5	<i>Separant els diferents residus originats en els laboratoris de les diferents àrees, permeten-net, així, el tractament diferenciat posterior.</i>
	Actuació 6	<i>Recollint selectivament els residus orgànics generats a la cuina i al menjador de l'escola per a fer compost. Utilitzant aquest compost a l'hort.</i>
	Actuació 7	<i>Utilitzant el Punt Verd de l'escola i el Punt Verd Mòbil</i>
	Actuació 8	<i>Promovent la reducció, o eliminació, en l'ús del paper d'alumini per embolicar els esmorzars.</i>
	Actuació 9	<i>Canviant, tant a l'institut com a casa, els productes de neteja per uns altres de menys nocius pel medi ambient.</i>
	Actuació 10	<i>Fent un projecte compartit amb altres centres del municipi sobre reducció de residus</i>

Actuació 11	<i>Participant en projectes municipals de reutilització i consum de productes de segona mà.</i>	
Actuació 12	<i>Estudiant el biodiesel i les seves aplicacions. Fabricant motors amb els alumnes de cicles formatius i utilitzant olis usats a casa per a fer biodiesel</i>	
Actuació 13	<i>Utilitzant gots reutilitzables, tant a la sala de professors com a les festes.</i>	
Actuació 14	<i>Fent una gestió sostenible de l'hort del centre, plantant llavors ecològiques, no utilitzant ni adobs ni productes químics.</i>	
Actuació 15	<i>Assumint una política de gestió de recursos que prioritzi la reparació i reutilització de maquinari, la recuperació i reconversió d'aparells electrònics i l'adquisició de nous materials amb criteris de sostenibilitat</i>	
Actuació 16	<i>Utilitzant transformadors de corrent en comptes de piles, utilitzant calculadores d'energia solar, fomentant la recollida de piles i medicaments i portant-los als contenidors adequats.</i>	
Actuació 17	<i>Rebutjant l'ús de diluents, coles, pintures, correctors... que no siguin biodegradables.</i>	

<i>Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ fent pedagogia i fomentant el pensament ecològic</i>		
Compromís 6	Actuació 1	<i>Promovent la cultura d'estalvi i del no malbaratament en general.</i>
	Actuació 2	<i>Fent una campanya de sensibilització sensorial per valorar les vivències que la natura ofereix.</i>
	Actuació 3	<i>Socialitzant; adoptant el principi de compartir en totes les actuacions del centre.</i>
	Actuació 4	<i>Potenciant la recerca i experimentació, utilitzant el mètode científic i treballant globalment des de les diferents àrees del currículum</i>
		

Ens hem compromès a conscienciar tota la comunitat educativa envers la sostenibilitat i la necessitat de contribuir a la mitigació del canvi climàtic, facilitant l'accés a la informació ambiental i fomentant la participació.

Compromís 7

Actuació 1	<i>Creant blocs de mediambient.</i>
Actuació 2	<i>Creant una Comissió de Medi Ambient que permeti participar a tota la comunitat educativa en la presa de decisions.</i>
Actuació 3	<i>Participant, amb publicacions trimestrals, a la revista del poble.</i>
Actuació 4	<i>Participant en debats sobre el canvi climàtic que s'organitzin en el nostre entorn (audiències públiques, jornades de debat...) i proposant actuacions davant el canvi climàtic.</i>
Actuació 5	<i>Organitzant concursos de fotografia que promoguin la reflexió crítica sobre accions quotidianes: quines són positives o negatives pel medi?</i>
Actuació 6	<i>Elaborant un llista d'actuacions i compromisos, a casa i a l'escola, que permetin avançar en la mitigació del canvi climàtic.</i>
Actuació 7	<i>Utilitzant els mitjans de comunicació que tenim a l'abast per fer extensives les actuacions del centre a les famílies.</i>
Actuació 8	<i>Creant un plafó informatiu amb les notícies ambientals que van apareixen als diferents mitjans de comunicació.</i>
Actuació 9	<i>Organitzant cinefòrums, exposicions i xerrades relacionades amb el medi ambient (mobilitat sostenible, estalvi i eficiència energètica...) adreçades a tota la comunitat educativa.</i>
Actuació 10	<i>Realitzant qüestionaris per conèixer el grau de coneixement que es té sobre el canvi climàtic.</i>
Actuació 11	<i>Convocant uns Premis medi ambient als treballs de recerca relacionats amb el medi ambient elaborats per alumnes de instituts de tot Catalunya.</i>

	Actuació 12	<i>Celebrant el Dia Mundial del Medi Ambient.</i>	
	Actuació 13	<i>Organitzant la Setmana de l'energia: un consell per a cada dia</i>	
	Actuació 14	<i>Estudiant les diferents fonts d'energia i el seu cost ambiental. Campanya informativa sobre les energies alternatives</i>	
	Actuació 15	<i>Fent servir recursos educatius a l'aula, com per exemple el joc interactiu d'investigació sobre el canvi climàtic: ALERTA CO₂.</i>	
	Actuació 16	<i>Implicant-se en el procés de participació del Pla d'acció d'energia sostenible que s'està elaborant en el marc del Pacte d'alcaldes i alcaldesses subscrit per l'Ajuntament</i>	
	Actuació 17	<i>Organitzant sortides escolars a espais naturals i a plantes de tractament de residus.</i>	

Ens hem compromès a combatre el canvi climàtic, conservant els recursos, protegint les espècies del nostre entorn i fent actuacions de millora.

Compromís 8	Actuació 1	<i>Promovent l'estudi de la flora i fauna del nostre entorn proper per tal que el coneguin i el respectin</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent l'estudi d'espècies en extinció del nostre territori.</i>	
	Actuació 3	<i>Tenint cura de les plantes i l'aquari del nostre centre.</i>	
	Actuació 4	<i>Realitzant un projecte d'apadrinament de diferents indrets del poble.</i>	
	Actuació 5	<i>Realitzant projectes d'implicació en la millora activa del nostre entorn (per exemple, el Projecte de font en font).</i>	
	Actuació 6	<i>Creant i mantenint un hort ecològic al pati del centre amb criteris de sostenibilitat.</i>	
	Actuació 7	<i>Afavorint el creixement de les plantes i la biodiversitat, tant al voltant del pati com a l'hort.</i>	

Ens hem compromès a reduir les emissions de CO₂ generades en la nostra societat, treballant amb les famílies per millorar l'alimentació

Compromís 9	Actuació 1	<i>Promovent els esmorzars saludables.</i>	
	Actuació 2	<i>Promovent el consum diari de fruita.</i>	
	Actuació 3	<i>Analitzant estadísticament els canvis en els costums alimentaris.</i>	
	Actuació 4	<i>Organitzant tallers de Slow Food.</i>	
	Actuació 5	<i>Organitzant tallers d'elaboració de productes naturals i de cuina.</i>	

PROPOSEM ALS GOVERNS

Les propostes de mitigació del canvi climàtic que les escoles adherides a la Xarxa d'Escoles per a la Sostenibilitat de Catalunya volen fer arribar als governs representats a la **Cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen (COP15)** són:

1	Disminuir l'elevada dependència mundial dels combustibles fòssils, trobant-hi alternatives o moderant-ne la demanda.
2	Potenciar les energies renovables
3	Promoure ajuts als municipis perquè inverteixen en energies renovables.
4	Regular que els edificis nous siguin ecològicament sostenibles
5	Instal·lar plaques solars en tots els edificis públics
6	Subvencionar, a particulars i empreses, la instal·lació de plaques solars, aerogeneradors o d'altres enginys que generen energies netes.
7	Dotar tots els centres escolars de plaques solars per tal d'estalviar el consum de gas durant els mesos de més fred.
8	Donar ajuts per reconvertir l'actual indústria automobilística basada en els combustibles fòssils en una altra que utilitzi piles d'hidrogen, biodiesel o altres energies alternatives.
9	Invertir més en projectes I+D sobre energies renovables
10	Fer campanyes institucionals sobre energies renovables
11	Multar els països que no respectin els acord preses a Copenhaguen per reduir les emissions i incentivar els que les redueixin

12	Reduir les emissions de les indústries
13	Posicionar-se d'una manera clara i contundent quant a la utilització de centrals nuclears per a l'obtenció d'energia
14	Aturar la fabricació de bombes per reduir l'extracció d'urani i gasos contaminants.
15	Substituir eines o maquinària que tinguin mercuri per altres menys contaminants.
16	Donar exemple d'eficiència energètica des dels organismes públics.
17	Instaurar l'ús de detectors de llum natural als edificis públics per reduir el consum energètic actual
18	Instal·lar termostats de temperatura per evitar una despesa energètica desmesurada en edificis i centres públics
19	Aprofitar al màxim la llum del sol i apagar els llums quan no siguin necessaris; col·locar un enllumenat públic més eficient i millorar-lo amb fotosensors.
20	Disminuir la potència de la il·luminació nadalenca.
21	Posar en marxa campanyes de sensibilització que fomentin accions de substitució d'elements afavoridors d'una reducció de la despesa energètica.
22	No utilitzar tants aparells electrònics (consultar el mapa en lloc del GPS.).
23	Fomentar l'ús d'interruptors que s'apaguin quan no hi ha cap activitat.
24	Subvencionar la compra d'electrodomèstics de baix consum.
25	Gravar els consums excessius d'energia i aigua.
26	Construir més parcs eòlics per generar electricitat

27	Que els governs afavoreixin i controlin la instal·lació de filtres a les fàbriques que emetin gasos contaminants a l'atmosfera.
28	Fer un seguiment real dels països que més contaminen i prendre mesures per evitar-ho que vagin més enllà d'imposar multes
29	Complir el Protocol de Kyoto
30	Regular de forma exhaustiva la mobilitat i facilitar als ciutadans formes de mobilitat alternatives al vehicle privat, per tal de reduir la contaminació atmosfèrica i acústica i l'ocupació d'espais públics en els nuclis urbans.
31	Fomentar l'ús i abaratir el preu del transport públic
32	Invertir en infraestructures de transports públics eficients i ecològics i promoure'n l'ús; que els governs adoptin una conducta exemplificant en aquesta qüestió
33	Afavorir, a través dels camins escolars segurs, la cultura d'anar a peu o en bicicleta
34	Posar a punt infraestructures per poder-nos moure en bicicleta
35	Millorar i potenciar les xarxes de transport públic.
36	Crear un web per posar en contacte persones que vulguin compartir vehicle en els desplaçaments diaris.
37	Potenciar el comerç de proximitat per reduir les emissions generades pel transport.
38	Que en els pobles petits hi hagi més oferta d'activitats per no haver de marxar a les ciutats i que no s'hi pugui circular amb cotxe.
39	Augmentar les taxes als vehicles que contaminen molt
40	Que el transport urbà vagi amb gas natural i que les persones que treballin en empreses grans s'hi desplacin en autobús.
41	Limitar per llei els gasos contaminants

42	Limitar el nombre de vehicles per família
43	Incentivar l'ús de cotxes amb biodièsel, elèctrics o híbrids i gravar amb impostos els vehicles menys ecològics.
44	Incentivar les empreses automobilístiques que investiguen en cotxes híbrids
45	Deixar de fabricar cotxes que corrin tant
46	Incentivar la reutilització, el reciclatge i la reducció de residus en tots els àmbits.
47	Apostar per les instal·lacions associades al reciclatge dels materials
48	Posar contenidors de recollida selectiva a tots els centres escolars
49	Posar més contenidors de reciclatge i més punts verds i ampliar-ne l'horari.
50	Facilitar al consumidor la recollida selectiva indicant, mitjançant un logotip representatiu, a quin contenidor s'ha de llençar cada producte envasat.
51	Eliminar els contenidors del rebuig perquè ho haguem de reciclar tot.
52	Evitar l'ús de productes tòxics per al medi ambient
53	Fer servir sempre paper ecològic
54	Incentivar la utilització de les noves tecnologies a fi de reduir la quantitat de paper que s'utilitza; fomentar la comunicació telemàtica via Internet i subvencionar la utilització de llibres electrònics i portàtils pels estudiants.
55	Subvencionar la reutilització de llibres de text.
56	Utilitzar material recarregable : piles, bolígrafs, llapis, etc.

57	Fomentar l'ús de teixits naturals i respectuosos amb el medi ambient.
58	Estimular el consum de productes i aliments ecològics subvencionant les empreses i els agricultors que s'hi dediquen
59	Obligar a fer servir el cabàs per anar a comprar
60	Crear botigues d'intercanvi de materials usats en bon estat i fires d'intercanvi de productes de tots tipus, a fi de reutilitzar el que no es vol i altres poden aprofitar
61	Afavorir que no es facin servir envasos d'un sol ús i sensibilitzar la població de l'elevada despesa energètica que comporta la fabricació i reciclatge d'aquests materials.
62	Subvencionar el repartiment d'envasos reutilitzables per portar l'esmorzar a escoles i llocs de treball.
63	Obligar les empreses a produir productes reciclables i amb embolcalls biodegradables per reduir les emissions generades en el tractament dels residus.
64	Elaborar normatives per fomentar la utilització d'envasos biodegradables i eliminar les bosses de plàstic dels súpers.
65	Disminuir l'embalatge innecessari
66	Utilitzar làmpades eficaçes i comprar productes sense empaquetar
67	Fomentar el consum dels productes produïts al nostre territori a fi de reduir despeses de transport, emissions de gasos contaminants i contribuir a crear llocs de treball.
68	Vetllar per la preservació dels boscos
69	Absorbir CO ₂ reforestant
70	Potenciar els espais verds i els repoblaments de zones ermes amb espècies vegetals autòctones.
71	Crear més zones verdes a les ciutats

72	Preservar més espais naturals i les condicions ambientals dels hàbitats; afavorir la conservació de la biodiversitat i els valors ecològics i patrimonials del paisatge.
73	Limitar la creació de camps de golf, ja que necessiten molta aigua i a més ocupen un espai que podria ser un bosc.
74	Apostar per una agricultura més ecològica i menys contaminant i millorar l'eficàcia en la producció dels aliments
75	Implicar la població de cada municipi, els grups i les entitats locals en campanyes periòdiques de repoblació i de neteja de boscos.
76	No malbaratar aigua a les fonts públiques i fer-la servir per a regar parcs i jardins; posar menys gespa als parcs públics i regar-la amb aigua freàtica i fer servir reguladors del cabal d'aigua a les aixetes.
77	Promoure la formació en educació ambiental mitjançant una legislació educativa eficaç i compromesa.
78	Potenciar els projectes locals d'Agenda 21, com l'Agenda 21 Escolar.
79	Organitzar, des de les escoles, campanyes de sensibilització de l'entorn familiar i crear ecoagents entre el propi alumnat.
80	Regular la publicitat de manera que fomenti el consum responsable dels escolars.
81	Crear xarxes municipals i xarxes d'escoles amb l'objectiu de frenar el canvi climàtic.
82	Aportar més recursos humans i econòmics a les mesures contra el canvi climàtic
83	Fer campanyes perquè escoles, empreses, fàbriques, botigues, famílies etc. es consciencïïn de la problemàtica inherent al canvi climàtic.
84	Afavorir el diàleg entre les institucions, els agents econòmics i socials en relació amb el canvi climàtic
85	Promoure polítiques que incentivin conductes responsables en l'ús de l'energia, afavoreixin l'estalvi econòmic i contribueixin a la conservació del medi ambient.
86	Revisar les partides pressupostàries de cada país per tal de redistribuir els recursos econòmics i afavorir les actuacions ecoresponsables.

87	Vetllar per evitar la guerra i els conflictes armats, perquè tenen efectes devastadors i perdurables en el temps sobre els recursos naturals i l'espai geogràfic
88	Potenciar la solidaritat i la lluita contra la fam, la malnutrició i la pobresa en el món i incentivar el voluntariat entre el joves.
89	Proporcionar ajudes al desenvolupament per assegurar unes polítiques sostenibles a tot el planeta.
90	Sancionar des de la Unió Europea els governs que incompleixin els objectius ambientals que s'estableixin.
91	Divulgar recomanacions per millorar el medi ambient a través dels mitjans de comunicació